

Als que fugen de la mort amb l'anhel de viure;
no esteu sols.

AGRAÏMENTS

No podria començar d'altra manera que donant les gràcies al meu entorn més proper. Als meus pares, per l'educació que m'han abastat i per formar part, clarament, del meu creixement com a persona. També per ser un puntal en moments de feblesa i tolerar-me en d'altres d'impotència.

Igualment a la meva tutora en aquest viatge. No només per encoratjar-me a seguir endavant amb una recerca, moltes vegades, equívoca i dubtosa degut a la recent successió dels fets puntals; sinó també per guiar-me i mantenir-me de peus a terra, fent-me plenament conscient d'on una és i on cal arribar, apropant i facilitant els mitjans necessaris per aconseguir-ho.

Voldria agrair-li també a Joan Babeli l'oportunitat d'entrevistar-lo i així veure reflectida en la seva experiència personal i familiar el perfil d'història que jo duent a terme la recerca teòrica sentia tan lluny d'aquí. Parlar amb ell em va permetre entendre que tothom pot esdevenir refugiat, que el que un té avui pot ésser efímer o no existir demà.

I per últim, però no menys important, sinó que d'una manera sincerament especial, m'agradaria donar les gràcies i transmetre la meva admiració a tots i cada un dels refugiats sense distinció de nacionalitat, època i motiu. Als que ho han aconseguit i als qui hi han deixat la vida durant el camí. Perquè ha estat la seva força interior i el seu desig de continuar vivint el que m'ha inspirat a intentar, ni que sigui des de la més humil intensió, proporcionant dades i fonaments en àmbits i afectes oblidats o ignorats d'aquesta catàstrofe, fer justícia.

Tots ells en són part.

ÍNDEX GENERAL

	Pàgina
Introducció.....	7
BLOC 1:	
1. La condició de ser refugiat.....	10
1.1. El concepte.....	10
1.1.1. Casos especials.....	11
1.2. Drets i deures dels refugiats.....	13
1.2.1. Els drets.....	14
1.2.2. Els deures.....	15
2. El focus: Síria.....	16
2.1. El context predecessor: La dinastia Al-Assad.....	16
2.2. Actualitat: El conflicte.....	18
2.2.1. Influència externa: Creació de dos blocs.....	19
2.3. Repercussions de l'episodi bèl·lic.....	21
2.3.1. Gihadisme.....	21
2.3.2. Xifres destructives.....	22
BLOC 2:	
3. Asil.....	24
3.1. El concepte.....	24
3.2. Tipus d'asil.....	25
4. El focus: Sol·licitud d'asil a Espanya.....	26
4.1. El document de la sol·licitud.....	27
4.2. La presentació de la sol·licitud.....	28
4.3. L'avaluació de les sol·licituds.....	29
4.3.1. Concessió del dret d'asil o de protecció subsidiària.....	29
4.3.2. Denegació del dret d'asil o de protecció subsidiària.....	30

BLOC 3:

5. El Pla d'Acollida Espanyol.....	31
5.1 Duració de les fases.....	34
6. L'alternativa: El Programa Català de Refugi.....	35

BLOC 4:

7. El focus: Ajudes econòmiques per a refugiats.....	37
7.1 Ajudes per a no residents en centres migratoris.....	38
7.1.1 Necessitats bàsiques i despeses de subministrament.....	38
7.1.2 Adquisició de vestuari.....	39
7.2 Ajudes per a residents en un dispositiu d'acollida.....	40
7.2.1 Despeses bàsiques.....	40
7.2.2 Ajudes per facilitar l'autonomia a la sortida dels centres.....	40
7.3 Ajudes per a persones que resideixin o no en centres de migració.....	41
7.3.1 Ajudes per la reagrupació familiar.....	41
7.3.2 Ajudes de caràcter sanitari.....	42
7.3.3 Ajudes de caràcter educatiu, formatiu i d'oci.....	42
7.3.4 Ajudes per a l'autoocupació.....	43
8. A la pràctica: Càlcul dels costos reals d'acollir refugiats.....	44
8.1 Primer model d'unitat familiar.....	45
8.2 Segon model d'unitat familiar.....	48
8.3 Comentari dels resultats.....	51

BLOC 5:

9. Balanç actual: El fracàs d'Europa.....	53
---	----

Conclusions.....	55
------------------	----

Bibliografia i webgrafia.....	58
-------------------------------	----

ANNEXS:

Annex I. Transcripció literal de l'entrevista a Joan Babeli.....	64
--	----

Annex II. Llei 12/2009, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària.....	75
---	----

Annex III. El protocol d'ajudes econòmiques del Ministeri Espanyol.....	80
---	----

Annex IV. Sistema d'acollida i integració per sol·licitants i beneficiaris de protecció internacional.....	86
--	----

Annex V. El programa català de refugi.....	90
--	----

INTRODUCCIÓ

“I si fugen de la mort, perquè no els podem acollir?”, una interpel·lació des d’ulls d’infant; senzilla, innocent i directa. Encara que la seva rèplica, en la majoria dels casos, no segueix el mateix cant, sinó que s’aferra al tòpic del “perquè no” o al fàcil recurs del “ja ho entendràs quan siguis més gran” a falta d’arguments.

I els anys transcorren com sempre, i les respostes no arriben també, com sempre.

L’actual èxode de refugiats a Europa, considerada la major crisi humanitària i migratòria en aquest continent després de la Segona Guerra Mundial, ha esdevingut i esdevé avui dia, un punt clau per comprendre el funcionament del complex orbe contemporani. Tot i així, la resposta per part dels governs i institucions no ha estat en acord amb les necessitats evidents que genera tal catàstrofe, i un cop més, s’ha utilitzat com a coartada el possible declivi de l’estabilitat econòmica dels països membres de la Unió Europea en cas de practicar l’acollida.

D’aquesta manera, que es tracti del conflicte que es troba en boca de tothom, però en responsabilitat de ningú, és un fort al·licient per justificar i reforçar l’elecció de la recerca. És una oportunitat de deixar de ser còmplice del silenci i la ignorància respecte a aquest afer nodrint un mateix d’informació analitzada i contrastada amb la finalitat d’entendre què està passant i així, trobar-se en la possibilitat de posicionar-se i elaborar una opinió pròpia partint d’una base ferma en coneixements.

Una base que, no es pot enraigar de cap altra manera que no sigui esbrinant la resposta a qüestions que una mateixa es formula abans i fins i tot, durant la recerca. Des de dubtes bàsics a interrogants més concrets que en la seva totalitat, esdevindran objectius implícits del treball, per al final tenir la resposta a les preguntes següents: què significa ser refugiat?, quins són els motius de la fugida d’aquests?, quin procediment burocràtic han de realitzar un cop en el país d’acollida?, quin és el cost econòmic real d’acollir-ne un durant un període de temps determinat?, és sostenible econòmicament la seva arribada?, s’està seguint correctament l’acollida programada per la Unió Europea?, actualment la crisi de refugiats s’està resolent?

Pel que fa a l'esquelet de l'estudi, aquest se seccionarà en cinc blocs segons la temàtica específica que es podrà trobar en cada un d'ells.

Per començar d'una manera clara i entenedora, en el primer bloc s'exposaran els essencials per una bona situació conceptual i de context històric. La condició de refugiat quedarà descrita amb tots els seus pros i contres per així poder entendre la informació que la succeirà, referent als orígens del conflicte a Síria, l'episodi bèl·lic en si i les pertinents repercussions.

Se seguirà amb la primera de les parts burocràtiques d'aquesta recerca que constituint el segon bloc, tractarà l'asil; des del concepte fins al procés d'entrega i l'avaluació de la sol·licitud d'aquest basant-se en els paràmetres oficials de l'Estat Espanyol.

A continuació, en el bloc número tres, es presentarà la iniciativa amb la que compta Espanya davant els processos d'acollida; així com també les fases que el projecte comprèn, les característiques i els objectius de cada una. A més, també es donarà a conèixer l'alternativa que la Generalitat de Catalunya ha proposat al pla espanyol davant la possible ineficàcia del mateix.

Un cop superat l'equador de la recerca, en el quart bloc, es donaran a conèixer les xifres que componen el protocol de subvencions a refugiats per part del Ministeri d'Interior espanyol. Serà en aquest punt, quan prèviament hagin estat detallades les diferents ajudes, que s'utilitzaran per a la part pràctica. L'exercici consistirà en el càlcul econòmic de les despeses reals en emparament a refugiats durant el període total del procés d'integració. Per augmentar la seva aplicació amb la realitat, s'han escollit dos models d'unitats familiars representatives i diferenciades entre per comparar-les.

Per últim, conclouent el treball amb el bloc cinquè, es citarà la situació present europea en relació amb els refugiats. Per comparar l'expectativa amb la realitat del pla d'acollida europeu la redacció serà ajudada i complementada amb xifres relacionades, recents i fiables.

En els annexos, hi haurà inclosos tots els documents i suports emprats en benefici de la recerca. Els componen la transcripció literal d'una entrevista amb una persona siriana i els fragments o articles de documents oficials utilitzats a mode de fonament de diversos apartats per la seva competència íntegra.

Les conclusions signifiquen en la majoria dels treballs el final de la recerca, i en aquest no hi haurà una excepció. Tanmateix però, aquestes seran les responsables d'una doble funció: concloure i desfil·lar allò teixit durant aquest llarg viatge. No a mode de destrossa, sinó amb la finalitat de deixar entreveure la realitat que s'amaga rere el que dictaminen els governs, les lleis i els protocols.

1. LA CONDICIÓN DE SER REFUGIAT

1.1 EL CONCEPTE

Refugiat. Per entendre el significat d'aquesta paraula cal citar el seu origen etimològic. En aquest cas, deriva del llatí, concretament de “refugium”, mot utilitzat per descriure el lloc protegit on acudia una persona quan estava fugint.

Per tant, “refugiat” és un concepte que està associat al verb refugiar. Segons l'article 1A de la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats de les Nacions Unides¹, s'utilitza “refugiat” per fer referència a l'individu que, degut a temors ben fundats de ser perseguit per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o opinions polítiques, es trobi fora del país de la seva nacionalitat i no pugui, o a causa dels esmentats temors, no vulgui ser acollit per la protecció del seu país.

Tot i així, hi ha modestes variacions sobre l'anterior definició. Una d'elles és la que va introduir l'OUA², que el 1969 va incloure en aquesta concepció les persones que deixen el seu país d'origen no només degut a persecucions, sinó també per actes d'agressions exteriors, ocupació, dominació per potències estrangeres o greus alteracions de l'ordre públic. A més, popularment s'utilitza el terme refugiat per fer referència a persones desplaçades que podrien quedar al marge de la definició legal de la convenció, com per exemple, tots aquells que deixen els seus països per conflictes bèl·lics.

És fonamental reconèixer a una persona com a refugiada si la seva situació ben fonamentada es troba dins dels paràmetres establerts, encara que la legalitat no ho confirmi, ja que els governs no disposen d'un procés ràpid, flexible i liberal de reconeixença i sovint és difícil certificar la persecució o situació que vulnera el subjecte. En addició, la necessitat de proveïr d'assistència en molts casos és extremadament urgent i per raons pràctiques pot no ser possible efectuar identificacions individuals de l'estatut de refugiats.

---

¹Convenció convocada per l'Assemblea General, celebrada el 28 de juliol de l'any 1951 a Ginebra, Suïssa. Les disposicions acordades van entrar en vigor el 22 d'abril de l'any 1954.

² Organització per la Unitat Africana

Encara que la confusió sigui fàcil, és necessari saber que existeix una clara diferència entre un refugiat i un migrant de tipus econòmic. La principal distinció és que l'últim esmentat ha decidit deixar el seu país per voluntat pròpia i amb el clar objectiu de emprendre una vida millor. Oposadament, el refugiat es veu en la necessitat d'abandonar la seva terra per seguretat. S'hi pot sumar el fet que el migrant gaudeix de la protecció del govern del seu país d'origen mentre que el refugiat no.

1.1.1. CASOS ESPECIALS

Sempre hi ha excepcions que confirmen la regla i aquest cas no és diferent. Per això, a continuació es presenten una sèrie de situacions en les que la facilitat o el dret a demanar la condició de refugiat no és l'estàndard o habitual.

- Els desertors: Tots els països tenen el dret de cridar els seus ciutadans a les files de l'exèrcit en períodes d'emergència internacional. Tot i així, els ciutadans haurien de tenir un dret just a l'objecció de consciència. Si el dret anteriorment esmentat és vulnerat o en el cas de què els conflictes violin les normes internacionals, els desertors que temin ser perseguits poden obtenir la condició de refugiat.
- Els criminals: Els individus que han rebut un judici just per un delictes comú i que fugen del seu país per escapar-se de la presó no són necessàriament refugiats i, en molts casos, segons la gravetat del crim, se'ls vetarà l'opció d'aconseguir-ne la condició.

D'altra banda, les persones acusades de crim a conseqüència de la seva activitat política poden ser considerades refugiades.

- Els criminals de guerra: Els subjectes que han participat en crims de guerra i violacions massives dels drets humans i de la LHI³ estan exclosos específicament de la protecció acordada pels refugiats.
- Els soldats: Un refugiat és un civil. Per tant, una persona que continua buscant acció armada contra el seu país d'origen des del seu país d'acollida no pot ser considerat refugiat.

---

³Llei Humanitària Internacional. Té com a objectiu suavitzar els efectes dels conflictes armats.

- Els homosexuals: Els governs de diversos països decideixen no protegir els seus ciutadans amb aquesta orientació sexual. Per aquest mateix fet són reconeguts legalment com a refugiats.
- Les dones: Òbviament, com la resta d'éssers humans disposen del dret de ser reconegudes refugiades, però es important la seva menció en aquest apartat de "casos especials" perquè a aquest motiu bàsic se l'hi adhereixen dos motius més.

El primer dóna el dret a ser considerada refugiada tota dona que fugi d'una discriminació severa o d'un tracte inhumà per negar-se a complir o acceptar els codis socials que defensa el país on resideix, com per exemple, portar el burca (o altres peces restrictives) o pel seu desig de triar el seu propi marit i viure una vida independent. També hi queda inclosa la violència sexual i la violació.

El segon fa referència a la mutilació genital femenina. Les dones que temen ser mutilades genitalment en els seus països tenen dret real a la condició de refugiades. Fins i tot països com França, Canadà i els Estats Units han reconegut oficialment que la mutilació genital femenina representa una forma de persecució.

1.2 DRETS I DEURES DELS REFUGIATS

ACNUR⁴ va sorgir quan, després de la Segona Guerra Mundial, l'Assemblea General de les Nacions Unides necessitava establir un comissionat per protegir i buscar solucions permanents al problema dels refugiats.

Les seves activitats es fonamenten en un conjunt de normes i instruments internacionals, entre els quals s'hi troba la Declaració Universal de Drets Humans del 1948 i els Quatre Convenis de Ginebra del 1949 sobre el dret internacional humanitari.

Arxiu. (2014). Logotip d'ACNUR. [Imatge]. Recuperada de <http://www.atalayar.com>

A partir dels documents mencionats abans i arribant a un acord entre els més de 50 països que formen part del Comité Executiu d'ACNUR (ExCom), l'any 1951 s'elaborà dins la Convenció un document de drets i deures dels refugiats. El citat document pot estar sotmès a canvis anuals amb l'objectiu d'esdevenir més eficaç i just. També és indispensable aprovar lleis nacionals sobre els refugiats basades en les normes nacionals per enfortir-les.

---

⁴Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats.

1.2.1 ELS DRETS

Els drets essencials per la protecció dels refugiats són els següents:

- Dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la teva persona
- Dret a buscar asil⁵ i gaudir d'aquest
- Garantia contra la tortura, les penes o tractes cruels, inhumans o degradants
- Garantia contra l'esclavitud i la servitud
- Reconeixement de la personalitat jurídica
- Llibertat de pensament, de consciència i de religió
- Garantia contra les detencions i els arrests arbitraris
- Garantia contra les ingerències arbitràries en la vida privada, la família i el domicili
- Llibertat d'opinió i d'expressió
- Dret a l'educació
- Dret a tenir un lloc en la vida cultural de la comunitat

Malgrat es tractin dels drets essencials, i per això molts coincideixin amb els drets fonamentals consagrats en la Declaració dels Drets Humans de l'any 1948, molts països solen elaborar les seves pròpies lleis i polítiques a causa d'un desacord amb algun d'aquests. Tanmateix, en certes circumstàncies com grans afluències de refugiats, els països que els reben es poden sentir obligats a restringir certs drets perquè no tenen suficients recursos disponibles.

Anteriorment, també s'ha fet menció de la necessitat d'adherir noves lleis per actualitzar el document. En el cas dels drets, la renovació més destacable és la "No-devolució" que prohibeix a tots els estats contraents expulsar o retornar qualsevol refugiat a les fronteres dels territoris on la seva vida o la seva llibertat perilli per causes de raça, religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o per les seves opinions polítiques.

---

⁵Potestat que tenen els estats per a oferir protecció a determinades persones (nacionals d'altres estats). Consultar punt 3.1

Cal concloure que els drets socials i econòmics, teòricament, s'apliquen als refugiats a l'igual que a la resta d'individus sense aquesta condició per així garantir que disposin de drets civils bàsics.

1.2.2 ELS DEURES

L'obligació indispensable que recau sobre la persona sol·licitant d'asil és, conforme a l'article 2 de la Convenció del 1951, respectar les lleis i el reglament del país on es troben o d'acollida. En particular, s'han de mantenir al marge de qualsevol acte que pugui posar en perill la seguretat i l'ordre públic de la comunitat.

Per tant, els deures bàsics dels refugiats són exactament els mateixos que els dels ciutadans del país d'acollida.

A partir de l'aprovació de l'anterior responsabilitat genèrica, és cada país qui decideix si és necessari agregar més condicions a les lleis d'integració.

2. EL FOCUS: SÍRIA

Els èxodes de refugiats que volen allunyar-se de la mort, malauradament, han estat i continuen sent constants en l'actualitat.

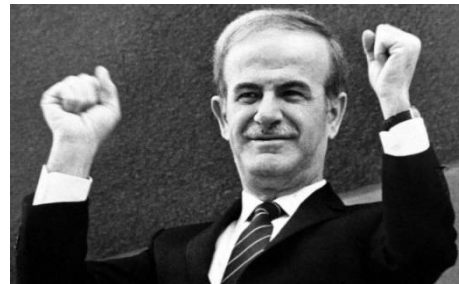
Davant d'un factor global i repetitiu com aquest, la recerca se centrarà en el conflicte actual de Síria i així poder proveir d'informació i dades detallades.

2.1 EL CONTEXT PREDECESSOR: LA DINASTIA AL-ASSAD

El pànic a Síria s'ha desfermat després de molts anys de repressions per part dels governants i el cercle polític del mateix país i amb la col·laboració d'altres potències.

L'actual president de Síria des del 17 de juliol de l'any 2000, Bashar al-Assad, va ser escollit per governar cinc setmanes després de la mort del seu pare Hafez, qui havia arribat al poder mitjançant un cop d'estat el novembre de l'any 1970 i havia dirigit el país amb mà de ferro durant tres dècades.

Hafez formava part del Partit Baas⁶ les creences del qual en teoria combinen el socialisme àrab, el nacionalisme i el panarabisme⁷.

Khaled, H. (1998). Hafez celebrant el seu 28è aniversari al poder. [imatge] Recuperada de <https://www.cfr.org>

La paraula Baas significa resurrecció i els baasistes criden sota el lema “unitat, llibertat, socialisme”. És irònic adonar-se que la segona paraula d'aquest emblema és totalment contradictòria a les ideologies de al-Assad.

⁶El Partit del Ressorgiment Socialista Àrab.

⁷Ideologia política pròpia del nacionalisme àrab que propugna que tots els pobles àrabs han de caminar cap a la seva unitat política.

El pare de Bashar al-Assad, quan es va establir en el poder i durant tota la seva dictadura, va perseguir les llibertats públiques. L'oposició, fos islamista, com els Germans Musulmans, o d'esquerreres, com el Partit d'Acció Comunista, va ser durament delmada. Fins i tot el seu propi partit va ser sotmès a una profunda purga per eliminar a qualsevol rival, fos real o fictici.

Davant del provocat afebliment del Baas, la supervivència del règim va recaure en mans dels serveis d'intel·ligència, els temuts "mujabarat", que van imposar un regne del terror amb el pretext de tallar d'arrel qualsevol amenaça potencial.

A més, Hafez va utilitzar l'heterogeneïtat de religions que existeix en el país per intentar dividir la població i així guanyar-se la lleialtat d'unes comunitats davant les altres.

La presa de control de l'Estat per part de l'ala militar del Baaz va ser considerada una venjança de la perifèria rural contra les elits urbanes establertes a Damasc i Alep.

El fill de Hafez, l'actual governador Bashar, nascut l'any 1965, és llicenciat en medicina i especialista en oftalmologia, però pel que fa a l'àmbit polític, ha decidit regir el país d'una manera similar al seu genitor des dels seus inicis l'any 2000. En cap moment ha dubtat a dividir la població manipulant la seva heterogeneïtat confessional⁸ amb la intenció de mantenir-se en el poder.

Benoit, T. (2011). Bashar en una conferència. [imatge] Recuperada de <https://restlessgeneric.wordpress.com>

Per tant, estem parlant d'un canvi de president que no afecta al model de conduir el país de Síria. La resposta és dictadura. El poder continua entorn de la figura d'un sol individu, disseminant por, inestabilitat i pobresa. Motius més que suficients per desembocar en el desordre general actual.

---

⁸Referent a la religió.

2.2 EL CONFLICTE

“Jo o el caos”. Aquest és el missatge que el president Bashar Al-Assad ha llançat repetidament des de l'inici de la revolució siriana el març de l'any 2011, quan centenars de milers de persones van desafiar el règim sortint als carrers i places per reivindicar llibertats i reformes d'una manera pacífica, de la mateixa manera que havia passat prèviament a Egipte, Líbia i Iemen, entre d'altres. Al contrari que en els anteriors països, a Síria les mobilitzacions no van propiciar un canvi polític. Més aviat van donar peu a tot el contrari, ja que el règim va reprimir amb extrema duresa les marxes populars i va recórrer sense miraments al sectarisme⁹ per afeblir els diferents components de la societat.

Una altra frase que defineix al fill de Hafez és el “amb mi o contra mi”, màxima que ens permet conèixer la seva egocèntrica personalitat singular d'un tirà.

Com a conseqüència de la divisió de la població manipulant l'heterogeneïtat confessional, el que va començar sent una revolució popular es va convertir en una confrontació civil a gran escala. La repressió s'intensificava i l'oposició va haver de recórrer a les armes per defensar a la població després de presenciar com centenars de manifestants morien. Al principi, les milícies armades eren abanderades per l'ELS¹⁰, però a partir del 2012, l'exèrcit va haver de compartir el protagonisme amb diverses faccions islamistes que estaven guanyant terreny gràcies al patrocini de les petromonarquies¹¹ del golf Pèrsic.

Davant l'enfortiment de l'oposició, Bashar va decidir adoptar mètodes cada vegada més expeditius per frenar els rebels com l'ús de míssils balístics, barrils explosius i armes químiques, entre d'altres. Com a conseqüència es generalitzen les matances. A més, cal afegir que el govern impedia als civils l'accés a aliments, medicines i ajuda humanitària i aquesta estratègia va desembocar en un elevat cost humà provocant un èxode massiu de la població civil.

---

⁹Relacionat amb les sectes. Un sectari és un seuaç intransigent, fanàtic, d'un partit, d'una secta, d'una opinió.

¹⁰L'Exèrcit Lliure Siria.

¹¹Monarquies sostingudes amb el poder del diner que produeix el petroli com és el cas d'Aràbia Saudita i els Emirats Àrabs.

Avui en dia la situació està totalment fora de control. Síria ha quedat dividida entre el règim, les faccions rebels, els peshmerga kurds¹² i els grups jihadistes¹³.

Adquirida per AP. (2011). *Protestants sirians a la Ciutat de Qamishli el divendres dia 29 d'abril del 2011 mostren cartels en àrab i kurd demanant democràcia. [imatge]. Recuperada de <http://www.vosizneias.com>*

2.2.1 INFLUÈNCIA EXTERNA: CREACIÓ DE DOS BLOCS

Una guerra és sinònim de moment de feblesa pel país que l'està patint. A ulls de països externs al conflicte, és el moment clau per estendre la seva influència i, de manera directa o indirecta, participar en l'esdeveniment bèl·lic. Conseqüentment, el que havia començat amb una manifestació es converteix en un enfrontament d'àmbit global.

Actualment, Aràbia Saudita i l'Iran són conscients que a partir de Síria podrien aconseguir un fort domini en el conjunt de l'Orient Pròxim i ja estan fent totes les actuacions possibles per aconseguir els seus propòsits. El primer dels dos països considera que ha de recuperar el territori perdut l'any 2003 i anar contra el règim, mentre que el segon interpreta que la supervivència de Bashar al-Assad és fonamental pels seus interessos.

¹²Combatents kurds. Literalment significa "aquells que fan front a la mort".

¹³Doctrina contemporània que utilitza mitjans violents per assolir la tornada als orígens de l'islam.

Turquia i Qatar també intervenen activament a Síria finançant diversos grups armats opositors al règim, ja que Qatar és un dels principals productors mundials de gas i aspira a construir un enorme gasoducte fins a Turquia per abaratir les seves exportacions. Aquest fet explicaria la implicació d'ambdós països en la guerra.

En canvi, Rússia decideix proporcionar cobertura diplomàtica i recolzament militar a Bashar al-Assad, ressuscitant una aliança entre les dues nacions nascuda en plena Guerra Freda.

En addició, els Estats Units d'Amèrica (aliat del Regne Unit) ha finançat a diferents grups armats contraris al règim com per exemple l'FSD¹⁴.

Així doncs, podem distingir dos blocs diferenciats:

COALICIÓ CONTRA ASSAD	ALIATS DEL RÈGIM
Estats Units + Regne Unit Aràbia Saudita Turquia Qatar Amb el suport de: Canadà, Austràlia i França	Rússia Iran

La diferència en el nombre d'aliats en cada bàndol és evident, però a part del sòlid suport rus-iranià, una de les raons que explica la resistència del règim davant la població civil i els seus defensors és la incapacitat d'aquests per articular un front unit.

¹⁴Forces Democràtiques Síries

2.3 REPERCUSSIONS DE L'EPISODI BÈL·LIC

Com és evident, tota guerra atén unes conseqüències més o menys immediates, més o menys transcendents.

En el cas de la guerra a Síria, iniciada fa més de 6 anys i mig, les resultes no es poden donar per tancades pel simple fet que el conflicte no hagi finalitzat, però a dia d'avui en podem reconèixer unes conseqüències devastadores especificades a continuació.

2.3.1 GIHADISME

Les branques més radicals i violentes dins de l'islam, caracteritzades per utilitzar el terrorisme a l'hora de dur a terme una "guerra santa" en nom d'Alà, troben el seu origen anterior a la guerra siriana. Tot i així, relacionem aquest tipus d'extorsió amb l'incident a la costa mediterrània oriental perquè la caòtica situació ha convertit Síria en un pol d'atracció pels "gihadistes"¹⁵ internacionals.

El buit polític al país ha permès la irrupció de dues forces gihadistes emparentades amb al-Qaeda¹⁶: el Front al-Nusra (completament siríà) i l'ISIS¹⁷, conegut popularment com a Estat Islàmic a Iraq i Síria, integrat per gihadistes internacionals.

La ingerència de les forces radicals islàmiques, la majoria de les quals són contrarevolucionàries, ha estat nociva per la revolució siriana ja que ha accentuat el sectarisme i ha contribuït a la devastació del país.

---

¹⁵Fidel a la ideologia del gihadisme; qualsevol cosa per Alà.

¹⁶Organització paramilitar que du a terme pràctiques terroristes i es plantejada com a resistència islàmica d'àmbit mundial.

¹⁷ Islamic State of Iraq and Syria.

Reuters. (2015). Milicians de l'ISIS durant una desfilada militar celebrada a la seva "capital" siriana, Raqqa. [imatge]. Recuperada de <https://www.elconfidencial.com>

Per tant, la conseqüència de la guerra no ha estat la creació d'aquest tipus d'organitzacions terroristes, sinó el seu enfortiment i desenvolupament, ja que des que el juny de l'any 2014 Abu Baker al Bagdadi es va autoproclamar califa d'Estat Islàmic, 22.000 combatents estrangers de 100 nacionalitats diferents s'han sumat a les files de l'ISIS i Al Qaeda a Síria i Iraq. Segurament va ser aquest increment el que va encoratjar a les organitzacions terroristes a atemptar arreu del món de manera continuada.

2.3.2 XIFRES DESTRUCTIVES

El balanç en xifres de la pitjor catàstrofe humanitària registrada a l'Orient Pròxim en el que portem de segle ha situat Síria com el principal país d'origen de refugiats a nivell mundial.

És important remarcar que les dades adjuntes són extreptes de diferents estimacions actualitzades recentment (març del 2017) de fonts no oficials, ja que l'ONU¹⁸ va deixar de comptar el nombre de víctimes (a finals del 2014) degut al difícil accés a la majoria de zones en conflicte.

- Víctimes mortals: Entre 330.000 i 470.000 persones, un terç de les quals eren civils.

---

¹⁸Organització de les Nacions Unides.

- Ferits: Més d'1'5 milions de persones, de les quals un 30% pateixen discapacitats permanents.
- Refugiats: La guerra ha provocat 6 milions de refugiats sirians a països estrangers i 9 milions desplaçats interns.
- Soldats: L'Exèrcit Àrab sirianà compta amb el suport d'entre 100.000 i 150.000 homes.
- Infraestructures: Com a mínim el 50% de les infraestructures del país han estat destruïdes, provocant que la factura econòmica de la guerra ascendeixi a 170.000 milions d'euros. A més, la lliura siriana s'ha devaluat un 1.000% per la falta d'estabilitat i de confiança en el mercat local i en la pròpia moneda.
- Ajuda humanitària: Síria necessita una ajuda humanitària valorada en 47.325 milions d'euros. La UE¹⁹ ha contribuït amb 9.200 milions d'euros mentre que les Nacions Unides n'han aportat 26.425 milions aproximadament.

Manu Brabo. (2016). Un exemple d'ajuda humanitària per als infants a Alep. [imatge]. Recuperada de www.proceso.com

---

¹⁹La Unió Europea.

3. ASIL

3.1 EL CONCEPTE

És la paraula que segons la seva etimologia prové del grec “asylon”, que significa “lloc inviolable”.

Genèricament, s'utilitza el mot anterior per designar la pràctica de proporcionar protecció a un determinat subjecte o a varis individus com a conseqüència de diverses situacions i motius que han viscut i pels quals han perdut la ja mencionada protecció.

D'altra banda, es pot definir com a asil el lloc, edificació o centre de servei que atorga estada a tots els éssers requerits d'assistència o ajuda, com per exemple, les persones que presenten alguna discapacitat o que es troben en la tercera edat, entre d'altres.

Els termes “sol·licitant d'asil” i “refugiat” són de fàcil confusió. El primer és qui sol·licita el reconeixement de la condició de refugiat pendent de què la sol·licitud sigui avaluada de forma definitiva. En canvi en el segon cas, la identificació com a tal ja ha estat valorada de manera final.

3.2 TIPUS D'ASIL

Encara que el mot “asil” es tracti d'una figura relativament recent, se'n detecten els primers antecedents als pobles nòmades de l'Antiguitat, els quals mostraven un ampli sentit de l'hospitalitat a aquells estrangers que fugien de conflictes bèl·lics i altres situacions adverses i arribaven a la vila anhelant suport.

Més endavant, l'objectiu dels poblats als que s'ha fet referència era salvaguardar a tot humà que defugís dels governants. Així doncs, es començaren a prioritzar les persones perseguides per raons polítiques i ideològiques.

Va ser d'aquesta manera com la dicció “asil” va adquirir la connotació política amb la que avui dia es coneix. Tot i així, el temps i el transcurs de la història van delimitar-ne dues categories diferenciades:

- Asil humanitari: Consisteix en l'acceptació d'immigrants que s'han vist obligats a deixar el seu país d'origen a la força pel perill que hi corren les seves vides. Normalment es tracta de motius polítics, racials, religiosos o com a conseqüència d'una guerra.
És important remarcar que en cap cas la nació que rep un asilat pot retornar-lo al seu país d'origen si en aquell no hi ha les condicions de seguretat necessàries perquè la redhibició sigui possible.
- Asil polític: És el dret que té un individu a no ser extradit d'un país a un altre que el requereix per iniciar processos judicials per delictes polítics.

4. EL FOCUS: SOL·LICITUD D'ASIL A ESPANYA

Anteriorment, en el punt 1.2.1 d'aquesta recerca, han estat esmentats els drets dels que disposa un humà en condició de refugiat. El "Dret a buscar asil i gaudir d'aquest" n'és un. En aquest apartat es mostra la part pràctica del dret mencionat anteriorment, és a dir, el procés real de sol·licitar asil a l'Estat Espanyol. Per tant, el procés que 15.775 sol·licitants (el 90% dels quals sirians) van emprendre a Espanya l'any 2016.

El seguiment del litigi es du a terme d'acord amb la llei 12/2009 reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària ja consolidada i publicada al BOE²⁰, que es pot trobar de manera completa i oficial a l'annex d'aquesta recerca. Aquesta entrà en vigor el 20 de novembre de l'any 2009 i ha estat modificada per última vegada el 26 de març de l'any 2014.

---

²⁰Bolletí Oficial de l'Estat.

4.1 EL DOCUMENT DE LA SOL·LICITUD

La part burocràtica del procés es basa en un document organitzat en diverses parts segons la informació requerida en cada una d'aquestes:

- Part A: Identificació del sol·licitant.
- Part B: Dades personals.
- Part C: Situació familiar del sol·licitant.
- Part D: Estat documental del sol·licitant.
- Part E: Itinerari recorregut.
- Part F: Sol·licituds anteriors.
- Part G: Dades sobre pertinença a grups ètnics, partits polítics o altres tipus d'organitzacions.
- Part H: Altres dades d'interès.
- Part I: Dades sobre la persecució patida.
- Part J: Motius d'entrada a Espanya.

El document s'entrega conjuntament amb les dades i la signatura del mateix sol·licitant, del funcionari i del traductor en cas d'haver-ne empleat.

4.2 LA PRESENTACIÓ DE LA SOL·LICITUD

Segons l'article número 17 de la Llei reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària publicada al BOE s'han de seguir els requisits següents per una correcta entrega de la sol·licitud.

- La presentació de la sol·licitud s'ha de dur a terme mitjançant compareixença personal dels interessats en els llocs establerts reglamentàriament, o en cas d'impossibilitat física o legal mitjançant una persona que el representi. En aquest últim cas, el sol·licitant haurà de ratificar la petició una vegada desaparegui l'impediment.
- La compareixença s'ha de realitzar sense demora i en tot cas en un temps màxim d'un mes des de l'entrada del sol·licitant en territori espanyol. Per tant, la entrada il·legal en territori espanyol no podrà ser sancionada quan hagi estat realitzada per una persona que reuneixi els requisits per beneficiar-se de la protecció internacional prevista en la tractada Llei i no sobrepassi el temps establert de 30 dies.
- En el moment d'efectuar la sol·licitud, la persona estrangera serà informada, en una llengua que pugui entendre, del procediment que ha de seguir, dels seus drets i obligacions durant la tramitació, de la possibilitat de contactar amb ACNUR i de les possibles conseqüències per l'incompliment de les seves obligacions o per la seva falta de col·laboració amb les autoritats.
- La sol·licitud es formalitzarà duent a terme una entrevista personal individual, tot i que excepcionalment es podrà requerir la presència d'altres membres de la família per aportar més dades. També es pot ponderar l'opció d'efectuar una nova entrevista.
- Els professionals encarregats d'efectuar l'entrevista informaran i ajudaran als sol·licitants a complementar la sol·licitud amb la informació necessària.
- Per raons de seguretat, es podrà registrar la persona sol·licitant i les seves pertinences, sempre que es garanteixi el ple respecte a la seva dignitat i integritat.

4.3 L'AVALUACIÓ DE LES SOL·LICITUDS

Segons l'article número 24 de la Llei reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària publicada al BOE, el procediment ordinari per l'avaluació de les sol·licitud és el següent:

Tota sol·licitud de protecció internacional iniciarà els tràmits d'admissió al Ministeri d'Interior.

Un cop finalitzada la instrucció dels expedients per part del Ministeri d'Interior, aquests s'elevaran a estudi a la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi que formularà una resposta altra vegada al Ministeri d'Interior, ja que aquest últim serà el competent per dictar la resolució final.

4.3.1 CONCESSIÓ DEL DRET D'ASIL O DE PROTECCIÓ SUBSIDIÀRIA

Segons l'article número 36 de la Llei reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària publicada al BOE, la concessió del dret d'asil o de la protecció subsidiària implica diverses obligacions reconegudes anteriorment en el Conveni sobre l'Estatut dels Refugiats adoptat a Ginebra. En definitiva, aquestes obligacions es remeten a complir les lleis del país d'acollida.

A més, cal adherir-hi consideracions expresses a l'acceptació de la petició d'asil:

- La protecció contra la devolució del refugiat en els termes establerts en els tractats internacionals firmats per Espanya.
- Accés a la informació sobre els drets i deures relacionats amb el contingut de la protecció internacional concebuda en una llengua que al subjecte li sigui comprensible.
- L'autorització de residència i ocupació permanent en els termes que estableix la Llei orgànica 4/2000.
- L'expedició de documents d'identitat i viatge a qui els sigui reconeguda la condició de refugiat o a aquells que es beneficiïn de la protecció subsidiària.
- Accés a programes d'integració de caràcter general o específic.

- Accés a programes d'ajuda al retorn voluntari que puguin dur-se a terme.
- El manteniment de la unitat familiar i l'accés a programes de suport.

Cal matisar que les persones amb estatut de protecció internacional poden seguir beneficiant-se de tots o alguns dels programes i prestacions que haurien gaudit abans de la concessió de l'estatut en els casos que les circumstàncies especials ho requereixin.

A més, en situacions aïllades degut a dificultats socials o econòmiques, les Administracions Públiques poden posar en marxa serveis, complementaris als públics, d'accés a l'ocupació, a la llar, a l'educació, etc. Així com també ajudes permanents per ancians i persones amb discapacitats i ajudes econòmiques d'emergència.

És important remarcar que passats 5 anys des de la concessió al dret d'asil, el beneficiari de la protecció subsidiària pot sol·licitar la nacionalitat espanyola.

4.3.2 DENEGACIÓ DEL DRET D'ASIL O DE PROTECCIÓ SUBSIDIÀRIA

Segons l'article número 37 de la llei reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària publicada al BOE, la no concessió del dret d'asil o de la protecció subsidiària implica els efectes esmentats en succés.

La denegació de la sol·licitud de protecció internacional determinarà, segons correspongui, la sortida obligatòria del territori espanyol o el trasllat al territori de l'Estat responsable de l'examen de la sol·licitud d'asil de les persones que el van sol·licitar.

Aquestes normes es poden veure alterades i vulnerades en dos casos concrets. El primer cas recau en la possibilitat que la persona interessada reuneixi els requisits per persistir a Espanya en situació d'estància o residència, mentre que el segon estudia la possibilitat d'una estada o residència a Espanya autoritzada per les raons humanitàries especificades en la normativa vigent.

5. EL PLA D'ACOLLIDA ESPANYOL

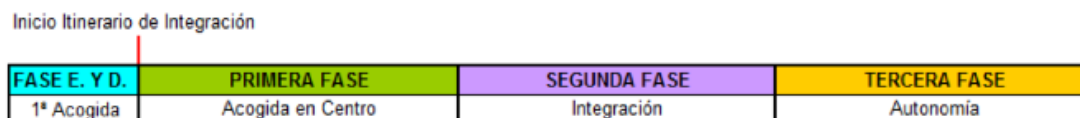
Espanya, com a membre de la Unió Europea, ha redactat un Pla Estatal d'Acollida per a refugiats davant les actuals crisis migratòries que el món sencer està presenciant. S'anomena "Sistema d'acollida i Integració per sol·licitants i beneficiaris de protecció internacional" i data del 21 de gener de l'any 2016 sent així la versió 1.0 del mateix document.

Com el mateix nom del document indica, es tracta d'un pla destinat a sol·licitants i beneficiaris de protecció internacional, ja que aquesta condició engloba a altres requisits generals necessaris, com per exemple, ser immigrant en situació de vulnerabilitat.

Tot i així cal tenir en compte requisits addicionals. Un d'aquests és no haver estat destinatari de les prestacions ofertes pel sistema d'acollida durant el període de percepció màxim establerts, excepte casos expressament estipulats.

El que és realment important, és conèixer la configuració que segueix aquest pla, ja que s'estructura a partir d'un itinerari que requereix la participació activa del destinatari en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació de les accions que s'hi integren.

D'aquesta manera, en reconeixem el següent traçat:

MEYSS-SGII. (2016). *L'itinerari d'integració estipulat pel Pla Estatal d'Acollida*. [Esquema]. Recuperada de <http://extranjeros.empleo.gob.es>

El Sistema d'Acollida i Integració es basa en dos blocs, el primer del qual només consta d'una fase mentre que el segon en té tres:

- BLOC 1. Fase d'avaluació i derivació: És un pas previ a l'inici de l'itinerari per valorar el perfil i les necessitats dels sol·licitants per derivar-los al recurs més adequat en cada cas.

Un cop acabada la valoració que representa el bloc 1 s'inicia l'itinerari d'integració pròpiament dit, que constitueix el bloc 2.

- BLOC 2. Itinerari d'integració: Encara que el procés d'adquisició d'autonomia d'una persona no és únic, lineal ni invariable i està condicionat per diversos factors (econòmics, laborals, familiars i socials) que poden modificar la seva evolució, es descriu en el manual com un procés gradual, tenint en compte que el destinatari no ha de passar obligatòriament d'una manera esglaonada i en l'ordre descrit per les fases següents:

- Primera fase. Acollida: Consisteix, com el seu nom indica, en l'acollida en un centre o dispositiu d'acollida i pretén cobrir les necessitats bàsiques del destinatari des del moment de la seva arribada a Espanya i ajudar-lo en l'adquisició de les habilitats necessàries per facilitar-li una vida independent a la sortida dels centres, mentre rep les subvencions que li pertocuen.

Durant aquesta primera fase, més concretament al quart mes de l'arribada del refugiat, aquest rep una targeta vermella, per deixar constància que està en procés d'acollida i que per tant, no té dret a treballar. Tot i que passats quatre mesos més, la tarja vermella s'actualitza amb l'opció d'obtenir el dret a accedir al món laboral si el procés avança correctament. Els dispositius d'acollida estan dotats amb personal tècnic especialitzat, oferint als residents, a més d'allotjament i manutenció²¹, altres serveis com intervenció social, atenció psicològica, assessorament legal, entre d'altres.

- ²¹Conjunt de despeses relatives al manteniment diari d'una persona en determinades circumstàncies.

- Segona fase. Integració: S'inicia quan les persones finalitzen la seva estada en el dispositiu d'acollida i necessiten continuar rebent suport. L'objectiu de la fase és promoure la seva autonomia i independència i per això, si l'usuari està progressant de manera adient, rebrà la targeta grisa amb la qual pot exercir en el 100% dels casos i aspirarà al passaport legal²². Amb aquesta combinació de tarja grisa i passaport el refugiat ja pot viatjar a tot arreu menys al país d'origen de cada cas en concret.
Aquesta fase es durà a terme fonamentalment a través de la intervenció social i de les ajudes econòmiques i en tot cas a la mateixa província on ha iniciat l'itinerari, exceptuant el cas que a proposta del Centre es decideixi el contrari.
- Tercera fase. Autonomia: L'itinerari podrà completar-se amb una tercera fase quan el destinatari pugui necessitar assistència o suport eventual o esporàdic en determinades àrees, disminuint així també d'una forma gradual les subvencions econòmiques.

Transcorreguts 10 anys d'asil legal a Espanya, els originals de fora de la comunitat europea, com es el cas dels refugiats siris, podem optar a l'obtenció de la nacionalitat espanyola.

---

²²Pots haver rebut el document final sigui per apàtrida, per asil humanitari o per refugiat polític.

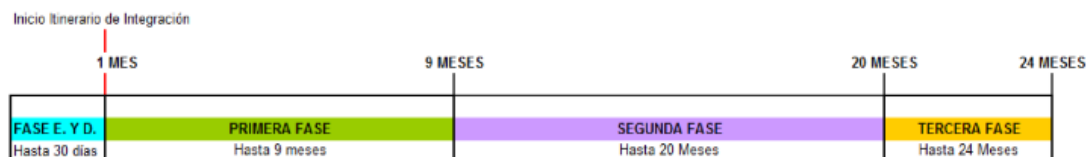
5.1 DURACIÓ DE LES FASES

Cada una de les fases del Sistema d'Accollida Espanyol té una duració màxima determinada; no obstant, aquests límits es podran adaptar a la situació i necessitat del destinatari, podent-se proposar un allargament de l'estada als Centres o Entitats si està justificada.

En total, el temps màxim de percepció de les prestacions és de 18 mesos per tots els destinataris, exceptuant les persones vulnerables que gaudeixen de 24 mesos.

MEYSS-SGII. (2016). *La durada dels casos genèrics en mesos de l'itinerari d'Integració estipulat pel Pla Estatal d'Accollida. [Esquema]. Recuperada de <http://extranjeros.empleo.gob.es>*

MEYSS-SGII. (2016). *La durada dels casos vulnerables en mesos de l'itinerari d'Integració estipulat pel Pla Estatal d'Accollida. [Esquema]. Recuperada de <http://extranjeros.empleo.gob.es>*

Pel còmput d'aquest allargament es té en compte els mesos que el destinatari hagi estat en dispositius d'acollida i els mesos que hagi rebut ajuda de subsistència.

6. L'ALTERNATIVA: EL PROGRAMA CATALÀ DE REFUGI

El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies va dur a terme, el gener del 2017, el desplegament d'un Programa català propi d'atenció a les persones refugiades davant les mancances del pla estatal.

D'aquesta manera, és destinat a les persones refugiades que finalitzen el Programa Estatal de refugi a Catalunya sense haver assolit una autonomia suficient i, excepcionalment, a altres persones refugiades en situació d'exclusió.

Per adherir-s'hi, l'usuari ha d'estar empadronat a Catalunya durant un període previ d'un any, tenir ingressos per sota la RMI²³ en els 12 mesos anteriors a la sol·licitud i notenir dret a altres ingressos que superin la RMI. A més, ha d'acceptar i seguir el PIA (Pla Individual d'Activitats) que consisteix en l'aprenentatge de la llengua, la formació i l'inserció laboral i la descoberta de l'entorn i l'establiment de vincles socials, així com també passar les avaluacions trimestrals.

El Programa Català de Refugi, que és el nom que ha adoptat el primer programa propi de refugi a Catalunya, representa un canvi en la metodologia respecte al programa estatal d'acollida i s'orienta a atendre les necessitats bàsiques dels usuaris acollits i a ajudar-los a assolir una autonomia social i laboral que els permeti l'exercici de la plena ciutadania.

El canvi de model respecte a la iniciativa estatal és notable, ja que el pla català està basat en les millors experiències internacionals (Canadà, Islàndia) i locals, el posa en pràctica la ciutadania, la societat civil i el món local i, a més, és orientat al resultat.

Cal afegir que aquest traçat es dicta per una base jurídica sòlida fonamentada per l'apartat p de l'article 7è de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials; la Disposició Addicional Quarta de la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària; l'article 7è de la Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya; entre d'altres.

---

²³Renda Mínima d'Inserció. A Catalunya, la xifra mínima són 664 euros.

El pla, que té una durada màxima de 12 mesos, amb períodes renovables de 3 mesos després d'una avaluació positiva, cobreix les necessitats bàsiques de subsistència:

- Habitatge, parament i subministraments de la llar.
- Alimentació i roba.
- Medicaments i higiene personal.
- Despeses derivades de l'escolarització obligatòria dels infants.

També és important recalcar quins actors intervenen en aquest procés per garantir-ne l'èxit:

- El govern: Du a terme la prestació econòmica per cobrir les necessitats bàsiques
- Les persones refugiades: Són els usuaris que es comprometen amb el PIA.
- Els mentors: Voluntaris prèviament seleccionats que formen Grups d'Acollida per realitzar l'acompanyament dels refugiats mentre duri la integració.
- Les entitats socials: Donen suport als mentors dels Grups d'Acollida.
- Els Ens locals: Tenen el paper d'avaluar trimestralment l'assoliment dels objectius proposats.

Arxiu (2017). Fotografia promocional del Programa Català de Refugi. [Imatge]. Recuperada de <http://web.gencat.cat>

7. EL FOCUS: AJUDES ECONÒMIQUES PER A REFUGIATS

La Secretaria General d'Immigració i Emigració del Govern Espanyol, com s'ha exposat anteriorment en aquesta recerca, compta amb una estratègia integral d'atenció amb l'objectiu principal d'afavorir l'acollida i la integració de les persones sol·licitants i beneficiàries de protecció internacional, sol·licitants i beneficiàries del reconeixement de la condició d'apàtrida²⁴, persones acollides al règim de protecció temporal al país i immigrants vulnerables.

Aquest pla, que es troba a l'annex III d'aquesta recerca d'una forma més extensa seguint el document oficial, comprèn les següents línies d'actuació:

- Una xarxa estatal d'acollida. Aquesta engloba els Centres d'Acollida a Refugiats, dependents de la DGM²⁵, destinats a les persones anteriorment mencionades. També en formen part altres dispositius d'acollida, subvencionats pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i gestionats per entitats col·laboradores.
- Els recursos i programes complementaris necessaris per afavorir mesures d'integració són també subvencionats pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i faciliten als beneficiaris d'aquests procediments, familiaritzar-se amb el nou entorn i poder accedir a llocs de treball i integrar-se en la societat d'acollida.

Cal tenir en compte les dades del Ministeri de Treball ja mencionades en el punt 5 sobre el programa d'acollida a Espanya, que està estructurat en tres fases: acollida, integració i autonomia.

També s'ha indicat que a cada un dels cicles se li dona 6 mesos de temps per avalar-ne l'èxit i així poder procedir al següent. Tot i això, el lapse es pot veure alterat i pot ser prorrogat fins a un màxim de 24 mesos en funció de la vulnerabilitat de l'individu.

---

²⁴Condició de desplaçat, exiliat.

²⁵ Direcció General de Migracions.

Com que des del primer moment es proveeix a l'afavorit d'allotjament, manutenció, atenció jurídica i psicològica i ajuda econòmica, cal tenir en compte que les ajudes relacionades amb aquest servei es concediran segons les disponibilitats pressupostàries.

Per això, per determinar les ajudes a atorgar als beneficiaris i les seves quanties, l'entitat cal que contempli les necessitats individuals dels receptors i la conveniència de les mateixes com una part dels seus processos d'integració sociolaboral en el nostre país.

Les quantitats previstes es poden veure minorades, a partir d'una revisió mensual per part de l'entitat, en funció de les retribucions o ingressos que els beneficiaris percebin com a conseqüència de les activitats laborals que puguin arribar a desenvolupar.

7.1 AJUDES PER A NO RESIDENTS EN CENTRES MIGRATORIS

Els beneficiaris inclosos en la clàusula segona del conveni que, per causes correctament acreditades, no puguin o no es consideri convenient que resideixin en un centre de migracions, tenen dret a sol·licitar les posteriorment citades ajudes.

En aquest cas, les ajudes es podran percebre durant un període de 6 mesos prorrogable per 6 més, tot i que en casos extraordinaris d'especial vulnerabilitat, l'etapa es pot veure incrementada per més prorrogues, sempre que la duració total de l'ajuda no superi els 24 mesos.

*Cal especificar que les successives xifres representen les quanties màximes i que aquestes es veuen modificades segons la situació.

7.1.1 NECESSITATS BÀSIQUES I DESPESES DE SUBMINISTRAMENT

- Individual: 347,60€/mes
- Unitat de convivència composta per 2 persones: 520,73€/mes

*per cada persona sumada a la unitat de convivència (unitat inferior a 5 persones):
37€/mes.

- Unitat de convivència composta per 5 o més persones: 792,73€/mes

7.1.2 ADQUISICIÓ DE VESTUARI

Màxim dues ajudes l'any de 181,70€/persona.

7.2 AJUDES PER A RESIDENTS EN UN DISPOSITIU D'ACOLLIDA

*Cal especificar que les successives xifres representen les quanties màximes i que aquestes es veuen modificades segons la situació.

7.2.1 DESPESES BÀSIQUES

- Individual: 51,60€/mes
- Menors de 18 anys: 19,06€/mes

7.2.2 AJUDES PER FACILITAR L'AUTONOMIA A LA SORTIDA DELS CENTRES

Són pensades i destinades a les persones que finalitzen la seva estància en un centre de migracions subvencionat per la Direcció General de Migracions. Té l'objectiu de facilitar el procés d'autonomia a la sortida del centre.

Cal tenir en compte que la percepció d'aquesta ajuda és incompatible amb les ajudes de l'apartat 7.1, ja que no és el mateix viure d'una manera independent des de l'arribada de l'individu en qüestió o haver estat en un centre abans d'assolir l'autonomia.

Un altre tret diferenciador és el període de percepció de l'ajuda en qüestió. Mentre que en la resta predomina el suport mensual aquesta és d'un únic pagament.

A més, per calcular l'import exacte de l'ajuda (degut a la seva variabilitat) es comptabilitzarà el temps d'estada en el centre i se n'abonarà la part proporcional.

*Cal especificar que les successives xifres representen les quanties màximes i que aquestes es veuen modificades segons la situació.

- Individual: 347,60€
- Unitat de convivència composta per 2 membres: 520,73€
- Unitat de convivència composta per 3 membres: 557,73€

- Unitat de convivència composta per 4 membres: 594,73€
- Unitat de convivència composta per 5 o més membres: 792,73€

7.3 AJUDES PER A PERSONES QUE RESIDEIXIN O NO EN CENTRES DE MIGRACIÓ

Són el tipus d'ajudes dedicades a tots els individus inclosos en la Clàusula segona del present conveni, sense singularitzar pel lloc d'habitatge actual.

El període de percepció del referit conjunt de pal·liacions és variable, ja que al tractar-se d'un patró d'ajudes genèriques n'inclou d'àmbits diversos.

*Cal especificar que les successives xifres representen les quanties màximes i que aquestes es veuen modificades segons la situació.

- Despeses de naixement d'un fill: 181,70€/fill (pagament únic)
- Despeses de transport: pagament de l'abonament de transport mensual

*Aquesta ajuda té un període màxim de vigència de 6 mesos o en cas que s'estigui duent a terme una acció formativa que requereixi el desplaçament, fins a la finalització d'aquesta. A més, aquest període podrà ampliar-se per atendre necessitats especials del beneficiari o desplaçaments i trasllats excepcionals no coberts per mitjans propis dels dispositius d'acollida, de caràcter puntual i depenent de la tarifa del transport públic.

7.3.1 AJUDES PER LA REAGRUPACIÓ FAMILIAR

Són de caràcter excepcional, i en tot cas amb prèvia autorització per part de la Direcció General de Migracions, es podran proporcionar ajudes amb la següent finalitat:

- Obtenció de la documentació prèvia a la realització d'un viatge.
- Viatges, trasllats i estades necessàries per l'arribada a Espanya de familiars amb despeses d'enviament de passatges incloses.

7.3.2 AJUDES DE CARÀCTER SANITARI

- Farmàcia: per prescripció facultativa²⁶ (menys en casos d'urgència).
- Ulleres de visió: per prescripció facultativa.
- Pròtesis: per prescripció facultativa.
- Altres ajudes mèdiques: per prescripció facultativa.
- Assegurança sanitària privada quan les despeses mèdiques no puguin ser cobertes per la sanitat pública.

*Per cada un dels casos on l'import necessari sigui superior a 150€ s'han de presentar 3 pressupostos diferents per escollir el més adient a les possibilitats de l'Estat i al menester del sol·licitant.

7.3.3 AJUDES DE CARÀCTER EDUCATIU, FORMATIU I D'OCI

La majoria de les ajudes compreses dins d'aquest grup, com per exemple les quotes de les associacions de pares i mares, les beques de menjador, els uniformes, les activitats extraescolars i terapèutiques, les matrícules d'estudis universitaris, entre d'altres, no tenen una xifra fixa establerta, ja que cada centre educatiu respon a uns filtres dispars.

Les quantitats que es troben completament acordades són les següents:

- Material escolar de llar d'infants/preescolar/ESO: 145,82€/curs escolar/infant.
- Material escolar de Batxillerat/FP/EOI: 222,64€/curs escolar/estudiant.
- Material d'estudis universitaris: 250,13€/curs escolar/estudiant.

Cal afegir que l'Estat facilitarà el pagament de formacions en centres privats, sempre que no existeixi el mateix recurs dins de l'oferta pública, tenint en compte conceptes i imports màxims prèviament establerts.

Pel que fa a l'oci, els costos relacionats amb béns i prestacions com activitats lúdic-educatives, activitats culturals, excursions i campaments d'estiu infantils i juvenils, activitats esportives, entre d'altres, seran coberts.

---

²⁶Per indicació mèdica.

7.3.4 AJUDES PER A L'AUTOOCUPACIÓ

Es tracta d'ajudes destinades a aquells individus que vulguin inserir-se a la vida laboral pel seu compte.

Per gaudir-ne, es necessita presentació prèvia del pressupost desglossat per conceptes i del Pla d'Empresa o Informe de viabilitat del projecte empresarial, així com del corresponent informe de l'entitat que justifiqui l'oportunitat de la concessió de l'ajuda.

*Cal especificar que les successives xifres representen les quanties màximes i que aquestes es veuen modificades segons la situació.

Un cop superades positivament les proves de viabilitat del projecte, l'usuari pot rebre un import màxim de 10.000€ en una ajuda única.

Aquests diners podran cobrir el cost de l'equipament i dels subministres necessaris per iniciar el negoci, com per exemple, lloguer i fiança del local, llicències d'obertura, despeses de quotes de la seguretat social, entre d'altres.

El cost de l'IVA no serà subvencionable.

8. A LA PRÀCTICA: CÀLCUL DELS COSTS REALS D'ACOLLIR REFUGIATS

Primer de tot, cal mencionar que els càlculs d'aquest apartat són basats en les xifres i conceptes que dicta el Protocol d'Ajudes Econòmiques del Ministeri Espanyol²⁷. També s'ha de clarificar que les quantitats totals utilitzades en aquesta pràctica són aproximades a l'alça, pel simple fet que cada arribada d'una família refugiada o d'un sol individu refugiatsuposa un cas completament diferent als anteriorment tractats per les entitats i els professionals.

A més, és important recalcar que l'itinerari seguit per arribar a Europa és completament inestable pel fet que moltes vegades, el transport és dut a terme per màfies que manipulen el preu del seu servei davant la desesperació dels que volen fugir. Per tant, en la majoria dels casos és el mateix refugiat qui paga quantitats extremes per emprendre el seu camí.

Per això, davant l'evident inviabilitat de comptar el valor de cada procés d'acollida d'una forma individual, s'han escollit dos models d'unitats familiars representatives de tot el conjunt d'exiliats sirians en aquest èxode iniciat l'any 2011 per constituir-los com a base per dur a terme els càlculs pertinents. Així, s'aconseguirà una idea acurada i global de l'impacte econòmic real que suposa acollir un refugiat.

En els dos models de patró, s'acomplirà una descripció de l'integrand o dels integrants que componen la llar per imaginar quina és la seva situació, i per tant, les seves necessitats.

El còmput es desglossarà en diverses seccions segons el concepte d'ajuda, que representen els diferents tipus que hi ha d'aquestes, aportant varies xifres parcials que en ser associades permetran obtenir el cost total.

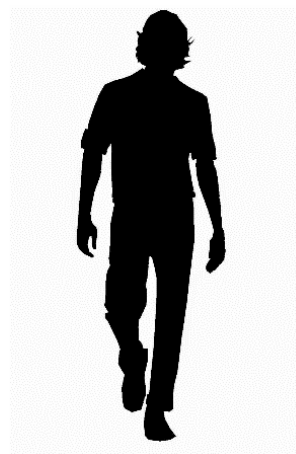
²⁷Sintetitzat en el punt 7 d'aquesta recerca.

8.1 PRIMER MODEL D'UNITAT FAMILIAR

El primer arquetip consta d'una unitat de convivència composta per una persona d'entre 20 i 30 anys d'edat.

L'itinerari d'integració, i per tant, la percepció d'ajudes, es durà a terme seguint les fases dels "casos genèrics" del Pla d'Acollida Espanyol.

Es tindran en compte també possibles despeses extres que per la condició i edat de l'individu sigui possible que es presentin. D'aquesta manera s'aconsegueix una visió més real i personalitzada de la situació.

Arxiu. (2015). Figura representativa del primer model d'unitat familiar. [Figura]. Recuperada de notarquitectonica.blogspot.com.es

PRIMERA FASE:

Estada en un dispositiu d'acollida durant 6 mesos.

CONCEPTE	COST	SUBTOTAL
Despeses bàsiques	51,60€/ mes x 6 mesos = 309,6€	657,2€
Facilitar l'autonomia	347,60€	

SEGONA I TERCERA FASE:

Estada fora dels centres d'acollida de 12 mesos.

CONCEPTE	COST	SUBTOTAL
Despeses bàsiques	347,60€ x 12 mesos = 4.171,2€	4.534,6€
Adquisició de vestuari	181,70€ x 2 percepcions = 363,4€	

*Les ajudes a la tercera fase tendeixen a deixar-se d'emetre en la seva totalitat abans dels 12 mesos des de la seva primera emissió, però com que es tracta d'una variació que es regeix per l'evolució de la integració de cada cas, se n'ha calculat la seva màxima percepció.

POSSIBLES DESPESES EXTRES:

CONCEPTE	COST	SUBTOTAL
Formació Professional	222,64€/curs	222,64€

La percepció d'aquesta ajuda serà única, perquè a l'inici del segon curs (entenen que aquests tenen una durada d'un any), en principi el refugiat ja no estaria rebent subvencions econòmiques.

TOTAL GLOBAL:

CONCEPTE	SUBTOTAL	TOTAL
Primera fase	657,20€	5.414,44€
Segona i tercera fase	4.534,60€	
Extres	222,64€	

8.2 SEGON MODEL D'UNITAT FAMILIAR

El segon arquetip consta d'una unitat de convivència composta per quatre persones: Dos adults de mitjana edat, un adolescent (menor de 18 anys) i un infant.

L'itinerari d'integració, i per tant, la percepció d'ajudes, es durà a terme seguint les fases dels "casos genèrics" del Pla d'Acollida Espanyol.

Es tindran en compte també possibles despeses extres que per la condició i edats dels individus siguin possibles que es presentin. D'aquesta manera s'aconsegueix una visió més real i personalitzada de la situació.

Natasha Sinegina. (2007). Figura representativa del segon model d'unitat familiar. [Figura]. Recuperada de www.supercoloring.com

PRIMERA FASE:

Estada en un dispositiu d'acollida durant 6 mesos.

CONCEPTE	COST	SUBTOTAL
Despeses bàsiques	51,60€/ mes x 2 adults x 6 mesos = 619,2€ 19,06€ x 2 menors x 6 mesos = 228,72€	1.443,65€
Facilitar l'autonomia	595,73€	

SEGONA I TERCERA FASE:

Estada fora dels centres d'acollida de 12 mesos.

CONCEPTE	COST	SUBTOTAL
Despeses bàsiques	594,73€ x 12 mesos = 7.136,76€	8.590,36€
Adquisició de vestuari	181,70€ x 4 persones x 2 percepcions = 1.453,6€	

*Les ajudes a la tercera fase tendeixen a deixar-se d'emetre en la seva totalitat abans dels 12 mesos des de la seva primera emissió, però com que es tracta d'una variació que es regeix per l'evolució de la integració de cada cas, se n'ha calculat la seva màxima percepció.

POSSIBLES DESPESES EXTRES:

CONCEPTE	COST	SUBTOTAL
Naixement fill	181,70€	473.34€
Material escolar infantil	145,82€	
Material escolar ESO	145,82€	

*El possible naixement del tercer fill té lloc un cop finalitzada la percepció de les subvencions de la segona i la tercera fase, ja que si fos d'altra manera alteraria les quotes d'aquestes a la meitat de la seva concepció dificultant uns càlculs nets.

TOTAL GLOBAL:

CONCEPTE	SUBTOTAL	TOTAL
Primera fase	1.443,65€	10.507,35€
Segona i tercera fase	8.590,36€	
Extres	473,34€	

8.3 COMENTARI DELS RESULTATS

La resolució dels càlculs pertinents ha acabat en dues xifres representatives de tot un conjunt. Per tant, s'entén que les possibilitats de veure aquest nombre variat per incomptables circumstàncies són molt altes. Són dades extretes i construïdes a partir de la teoria i aquesta sempre es veu alterada en la pràctica.

Els productes són els que s'esmenten a continuació:

- Cost total per tot el procés d'integració (18 mesos) d'un individu d'entre 20 i 30 anys: 5.414,44€
- Cost total per tot el procés d'integració (18 mesos) d'una unitat familiar inicialment de 4 membres: 10.507,35€

Els anteriors totals suposen un cost de 3.609,63€ i de 7.004,90€ respectivament adaptant-se al període d'un any.

Aquestes xifres corresponents a l'etapa de 12 mesos són comparables amb les que proporciona l'OCDE²⁸, que l'any 2009 va situar la despesa mitjana per refugiat a Espanya en 3.500€ que, ajustat per inflació (16% en 6 anys), el cost s'aferrava als 4.000€ l'any 2015. Així doncs, la petita diferència entre la xifra pròpia i la xifra de l'OCDE és possible que es doni a causa d'una metodologia diferent a l'hora de suposar diverses condicions secundàries, com per exemple, el tipus de formació que rebrà el refugiat, la classe d'activitats que realitzarà, entre d'altres.

Teòricament, la UE proveeix a Espanya amb 6.000 euros per refugiat acollit per facilitar-ne el seu manteniment. D'aquesta manera, si el cost es regeix dins els paràmetres considerats, acollir i emparar un refugiat durant un any, no només té cost 0 sinó que és rendible. És cert que, un cop el beneficiari deixa d'estar sustentat pels programes d'acollida, en cas que aquest no trobi ocupació, la situació canvia. Tot i així, les entitats i organitzacions complementàries del Pla d'Acollida principal i la part sobrant de la participació inicial per càpita de la UE, tenen les eines per habilitar una situació sostenible més enllà de la fi del pla per la integració.

---

²⁸Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic.

D'aquesta manera, sembla que el suposat impacte econòmic negatiu que deixava als refugiats en el punt de mira no és motiu per evitar acollir.

Un altre factor a tenir en compte per aconseguir una millora i una eficiència més alta en aquest procediment recau en el redactat del Protocol de les Subvencions Econòmiques. Seria un avanç que en aquest hi fossin incloses diverses variacions d'una mateixa ajuda en funció de les necessitats monetàries a nivell de ciutats, províncies o zones geogràfiques, perquè el valor de les ajudes és el mateix en tot el país i s'adapta poc a les evidents diferències que presenta aquest. Per exemple, en poblacions com Barcelona, on viuen més de la meitat dels refugiats nouvinguts residents a Catalunya, no hi ha habitatge a preus assequibles, en canvi, a la perifèria aquesta dificultat es pot veure disminuïda. Per això, restablir i personalitzar a mesura del possible la burocràcia que en aquest cas afecta, és dur a terme un pas més per una millor gestió del diner públic i per tant, una millor eficàcia.

9. BALANÇ ACTUAL: EL FRACÀS D'EUROPA

Que els refugiats han estat l'últim fracàs d'Europa no és una opinió ni una creença, és un fet que l'actualitat i les dades afirmen.

En el passat 26 d'octubre de l'any 2017 es van complir dos anys de l'acord que la Unió Europea, davant de la pressió a la que estava sotmesa, va signar amb els estats membres per contribuir a pal·liar el drama de centenars de milers de persones que fugien de la guerra i la persecució.

Es tractava d'un pacte ambiciós en el que els estats associats es comprometien a repartir-se 160.000 refugiats, tot i que més tard el nombre es va veure reduït a 98.255 justificant que la comptabilitat final de la UE se centra en els refugiats que arriben a les costes de Grècia i Itàlia. Dos anys després, l'objectiu és lluny de ser assolit, ja que només 29.127 persones han estat acollides, és a dir, el 29,64% de la xifra inicial.

Aquest incompliment recau en gairebé tots els països involucrats, ja que només Malta ha complert amb escriu acollint 13 refugiats més dels 131 a què es va comprometre inicialment. L'anterior dada contrasta amb les dels estats opositors al conveni: Polònia i Hongria, que havien d'acollir 6.182 i 1.294 refugiats respectivament, no n'han rebut ni un de sol. Aquests dos estats han estat amenaçats des de les institucions de ser castigats per una falta d'involucració, però de moment se n'han sortit sense precedents.

Espanya segueix una línia semblant, allotjant solament a 1.279 persones de les 9.323 que li pertocaven. Davant aquest èxode, tampoc les grans potències europees han complert, situant en 4.465 els usuaris arribats a França dels 19.714 preestablerts i en 15.287 de 27.536 a Alemanya, encara que la República Federal, com a mínim, ha superat la meitat del seu propòsit.

Les anteriors esdevenen xifres desesperants que es tradueixen en una catàstrofe humanitària.

El que realment confon és la manera en què la Unió Europea intenta mitigar amb malabarismes numèrics el què és evident. La Comissió s'excusa amb l'argument que

durant aquests dos anys s'han hagut de recomptar el nombre de persones que tenien dret a asil fins a davallar en 40.000 refugiats, dels quals la majoria, segons Margaritis Schinas, portaveu de la Comissió Europea, han estat ja reubicats.

Schinas assegura també que tots aquells que han demanat asil fins la data límit (26 d'octubre del 2017) i que compleixen amb els requisits necessaris per ser emparats han estat tractats o ho seran en breu en tots els països, en excepció de Polònia i Hongria. Comenta també que les sol·licituds vàlides portades a tràmit just després de la data mencionada seran estudiades, però no n'assegura la seva acceptació.

Així doncs, la Comissió Europea mostra un balanç positiu del projecte i considera un èxit el programa d'acollida de refugiats, sense tenir en compte, òbviament, que s'han modificat dràsticament el nombre de persones que necessiten ajuda durant la realització d'aquest, basant-se en un canvi sense fonaments en les condicions per poder demanar asil.

Mentrestant, les ONG i la majoria de partits polítics al Parlament Europeu ho veuen d'una manera completament diferent. Critiquen durament l'actitud passiva dels estats i exigeixen a la Comissió que deixi de maquillar una realitat ja indiscutible.

CONCLUSIONS

Un cop resolta la recerca i després d'haver analitzat els factors que intervenen en la situació que es tracta, és important recopilar les conclusions abstretes i argumentades, per així obtenir una declaració final del procés.

En l'actualitat, ens trobem davant de la gran catàstrofe social que suposa l'èxode de refugiats a Europa, i arreu del món, per una mala gestió institucional.

A occident, i a altres zones arreu del món, s'està estenent una tendència individualista pel que fa al funcionament dels estats. La mateixa Unió Europea troba els seus orígens en la cerca d'un marc comercial més còmode i efectiu per millorar en aspectes econòmics, mentre que en les qüestions humanitàries es troba fraccionada i en un desacord constant que es tradueix en desorganització i caos. Així doncs, la crisi de refugiats sirians no ha esdevingut una excepció en el mal funcionament de la coalició internacional i se n'estan patint actualment les conseqüències.

La brutal repressió que es va iniciar a Síria l'any 2011, quan el poble iniciava en aquells dies manifestacions pacífiques per demanar llibertats, va enxampar de manera "desprevinguda" a la majoria d'autoritats europees.

S'ha escrit desprevinguda entre cometes perquè el context predecessor al conflicte, estudiat en aquesta recerca, ha demostrat cedir senzilles pistes que deixaven entreveure que les circumstàncies al país estaven aguantades per fils i poc més durarien sostingudes. En són exemples des de la persecució de les llibertats públiques que la dinastia al-Assad va iniciar fa més de quatre dècades, la utilització de l'heterogeneïtat de les religions que existeix en el país per intentar dividir la població i així debilitar-la, la participació en l'enfrontament de diverses potències amb l'objectiu d'estendre la seva influència, fins el fet que les branques més radicals de l'Islam aprofitin la confusió per estendre el terrorisme. Malgrat tot, l'excusa és que l'ocurrència era difícil d'anticipar.

Tot i així, no haver estat a l'alçada de les circumstàncies en el 2011, en el moment de l'esclat, no ha motivat a la política internacional a estar-ho avui en dia, quan el drama continua.

Superficialment, és cert que Europa sembla involucrada en l'admissió de tots aquells que fugen de la guerra, ja que la majoria de països compten amb un pla propi per facilitar l'acollida de refugiats, a part del projecte genèric que engloba i fa partícips a tots els estats membres de la Unió. Però, serveixen de poc les iniciatives escrites si només es queden en això, en documents redactats i a l'hora de dur-los a la pràctica fallen per la falta de preparació. Per exemple, el cas d'acollida català, ens mostra en aquest treball la ineficiència del pla espanyol, motiu de la creació del primer. Tot i així, el fet aparenta que realment siguin les difícils circumstàncies les que impossibiliten l'arribada de molts d'ells.

L'estudi del càlcul dels costos reals d'un refugiat durant el seu procés d'integració en aquesta recerca demostra que les xifres de l'OCDE que estableixen l'anterior cost vora 4000€ anuals són reals, tenint en compte la variació que el nombre pot patir degut a la diversitat de casos i situacions. A més, la quantitat de diners que la UE proporciona als països amfitrions per cada refugiat acollit és superior a la seva despesa anual en subvencions i ajudes. Així l'acollida tenint en compte els paràmetres estudiats resulta sostenible, almenys durant el primer any, quan l'acollit es troba en procés d'integració.

Així doncs, en absència d'una possible problemàtica econòmica, el fet tractat és un cas de malbaratament de les possibilitats i el potencial de la comunitat europea. També de falta d'interès. Potser el factor decisiu no és si l'acollida és sostenible, sinó si aquesta pot tenir un impacte econòmic favorable en l'economia del país. Altre cop, com a l'inici d'aquestes conclusions, es parla del benefici i el lucre que fan créixer una desavinença general en l'intent d'obviar i sobrepassar la moral.

Per tant, ens trobem enmig d'una societat egoista sense cap afany en canviar aquest aspecte; en la que preval més una moneda que la vida d'algú que l'està a punt de perdre. Aquesta positura ha quedat reforçada recentment, quan es tancà el termini de dos anys des de l'inici de l'operació europea pel refugi, amb els objectius principals no assolits d'una manera deplorable. Tot i així, curiosament, pels dirigents europeus i transmès pel portaveu de la Comissió, aquest programa ha resultat un èxit tenint en compte les difícils circumstàncies. Altre cop, excusant la ineficàcia amb afectes externs.

Per concloure, m'agradaria transmetre el regust que ha deixat en mi aquesta recerca. És una garbuix de contradiccions; sensacions d'esperança i d'impotència.

Esperança perquè realment hi ha detalls que funcionen; organitzacions sense ànim de lucre imparables, voluntaris anònims, protestes pacífiques als carrers arreu del continent contra el poc afany del governs, entre d'altres.

Impotència perquè ens envolta la mentida; és molt poca la informació contrastada que un pot rebre pel que fa als refugiats, hi ha mil coses que no s'expliquen. Els polítics, centrant-nos en el cas d'Espanya, mai han donat a conèixer a nivell de societat el programa estatal d'acollida ni què representen les despeses d'aquest en l'economia nacional.

Davant d'una situació incerta és fàcil que s'hi aferri la por. Una por que maquilla el racisme i la xenofòbia i ja es deixa entreveure en molts comentaris del dia a dia com el "em sap molt greu, però aquí ja estem prou malament", o el "els salvem i després què? ens prendran la feina".

Una equívoca forma institucional d'actuar accelera una educació en valors deplorable en la societat. Gran part d'aquesta creu que cuidar la pròpia economia representa antònim d'ajudar i acollir i no és així. La solució es troba en l'autoeducació pel que fa a aquest tema, molta recerca i un punt de vista crític a tot allò que es diu.

El pressentiment que m'envaeix és de superficialitat; de què tota l'estructura i passos a seguir estudiats són totalment reals, però que hi són perquè toca, perquè hi han de ser, perquè la comunitat ho dictamina i no convé perdre llaços que poden interpretar-se en beneficis, però que les ganes de veritat de veure el procés en funcionament són poques, per no dir nul·les.

L'elaboració d'aquest treball m'ha permès una autoformació essencial a la vegada que necessària pel que fa a aquest afer present en l'actualitat. M'he adonat també que els recursos són importants, però molt relatius a la vegada perquè si aquests no van acompanyats de l'anhel de canvi i superació es converteixen en vulnerables.

BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

Álvarez-Ossorio, Ignacio. *Siria. Revolución, sectarismo y yihad*. Edició especial amb la col·laboració de la Fundació Alternatives. Madrid: Catarata, 2016. ISBN 978-84-9097-235-9

Naïr, Sami. *Refugiados. Frente a la catástrofe humanitaria, una solución real*. Segona Edició. Barcelona: Crítica (segell editorial de Planeta, S.A.), 2016. ISBN 978-84-16771-09-7

WEBGRAFIA

ACNUR. *¿Quién es un refugiado?* [En línia]. <<http://www.acnur.org/a-quien-ayuda/refugiados/quien-es-un-refugiado/>> [Consulta: 3 juliol 2017]

EUROPEAN COMMISSION. *Refugees and internally displaced persons*. [En línia]. <http://ec.europa.eu/echo/what-we-do/humanitarian-aid/refugees-and-internally-displaced-persons_en> [Consulta: 3 juliol 2017]

UNHCR. *Global Trends*. [En línia]. <<http://www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/5943e8a34/global-trends-forced-displacement-2016.html>> [Consulta: 3 juliol 2017]

SYRIAN REFUGEES. *The syrian refugees crisis and its repercussions for the EU*. [En línia]. <<http://syrianrefugees.eu>> [Consulta: 8 juliol 2017]

DEFINICIÓN.DE. *Definición de refugiado*. [En línia]. <<http://definicion.de/refugiado/>> [Consulta: 12 juliol 2017]

ACNUR. *Convención sobre el Estatuto de los Refugiados*. [En línia]. <<http://www.acnur.org/fileadmin/scripts/doc.php?file=fileadmin/Documentos/BDL/2001/0005>> [Consulta: 12 juliol 2017]

ACNUR. *La protección internacional de los refugiados- estándares seleccionados*. [En línia]. <<http://www.acnur.org/a-quien-ayuda/refugiados/la-proteccion-internacional-de-los-refugiados-estandares-seleccionados/>> [Consulta: 20 juliol 2017]

ACNUR. *Guía sobre el derecho internacional de los refugiados*. [En línea]. <<http://www.acnur.org/t3/fileadmin/Documentos/Publicaciones/2012/8951.pdf>> [Consulta: 22 juliol 2017]

ACNUR. *Escoltem els refugiats, guia didàctica per ensenyar*. [En línea]. <http://diadeladiversitat.cat/wp-content/uploads/2014/10/ACNUR_Guia_Escoltem-als-Refugiats-DEF.pdf> [Consulta: 23 juliol 2017]

EL MUNDO. *Los adversarios y aliados de Asad*. [En línea]. <<http://www.elmundo.es/elmundo/2013/08/29/internacional/1377776455.html>> [Consulta: 31 juliol 2017]

DIARI DE GIRONA. *Per què es va iniciar la guerra a Síria?*. [En línea]. <<http://www.diaridegirona.cat/espanya-internacional/2017/05/08/que-iniciar-guerra-siria/845056.html>> [Consulta: 2 agost 2017]

EL PAÍS. *La guerra siria en cifras*. [En línea]. <https://elpais.com/internacional/2017/03/14/actualidad/1489493449_639847.html> [Consulta: 2 agost 2017]

MAGNET. *Thebiggestvictims of terror as Muslim*. [En línea]. <<https://magnet.xataka.com/en-diez-minutos/pese-a-paris-y-a-bruselas-la-gran-mayoria-de-victimas-del-terrorismo-yihadista-es-musulmana>> [Consulta: 5 agost 2017]

ACNUR. *Asilo: definición y características básicas*. [En línea]. <<https://eacnur.org/blog/asilo-definicion-caracteristicas-basicas/>> [Consulta: 5 agost 2017]

AGÉNCIA ESTATAL BOLETÍN OFICIAL DEL ESTADO. *Ley 12/2009, de 30 de octubre, reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria*. [En línea]. <<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17242>> [Consulta: 8 agost 2017]

TU ABOGADO DEFENSOR. *Solicitar asilo o refugio en España*. [En línea]. <<http://www.tuabogadodefensor.com/guia-solicitud-asilo/>> [Consulta: 8 agost 2017]

ICAFI. *Solicitud de asilo en España*. [En línea]. <http://www.icafe.com/docs/estrangeria/documents/4B_Solicitud_de_Asilo_MODELO.pdf> [Consulta: 8 agost 2017]

BARCELONA CIUTAT REFUGI. *El paper de la Unió Europea*. [En línea]. <<http://ciutatrefugi.barcelona/ca/el-paper-de-la-unio-europea>> [Consulta: 12 agost 2017]

ALDIA.CAT. *Espanya registra nou record de sol·licituds d'asil el 2016*. [En línea]. <<http://www.aldia.cat/gent/noticia-espanya-registra-nou-record-sollicituds-dasil-2016-15755-90-les-acceptades-son-sirians-20170313124851.html>> [Consulta: 15 agost 2017]

ABC. *¿Puedo acoger un refugiado en casa?*. [En línea]. <<http://www.abc.es/sociedad/20150903/abci-ayuda-refugiados-sirios-201509031953.html>> [Consulta: 15 agost 2017]

ARA. *L'acollida de refugiats a Espanya: ineficac i descordinada*. [En línia]. <http://www.ara.cat/societat/Lacollida-refugiats-Espanya-ineficac-descoordinada_0_1742225797.html> [Consulta: 19 agost 2017]

GENCAT. *Programa Català de Refugi*. [En línia]. <<http://web.gencat.cat/ca/actualitat/detall/Programa-catala-de-refugi>> [Consulta: 19 agost 2017]

MINISTERIO DE EMPLEO Y SEGURIDAD GOBIERNO ESP. *Sistema de acogida e integración para solicitantes y beneficiarios de protección internacional*. [En línea]. <http://extranjeros.empleo.gob.es/es/Subvenciones/AreaIntegracion/proteccion_internacional/manuales_comunes_gestion/documentos/Manual_de_Gestion_Sistema_acogida.pdf> [Consulta: 22 agost 2017]

CRÓNICA GLOBAL. *La renta básica llega a Cataluña*. [En línia]. <https://cronicaglobal.elespanol.com/economia/social-economia/la-renta-basica-llega-a-cataluna_73052_102.html> [Consulta: 22 agost 2017]

ACNUR. *Acnur señala que la mayoría de sirios que llegan a Europa lo hacen directamente desde Siria*. [En línea]. <<http://www.acnur.org/noticias/noticia/acnur-senala-que-la-mayoria-de-los-sirios-que-llegan-a-europa-lo-hacen-directamente-desde-siria/>> [Consulta: 29 agost 2017]

ACNUR. *La travesía de una familia refugiada en Europa*. [En línea]. <<http://www.acnur.org/noticias/noticia/la-travesia-de-una-familia-refugiada-en-europa/>> [Consulta: 4 setembre 2017]

ELDIARIO.ES *Ochorutas de refugiados que pueden abrirse después del pacto UE-Turquía*. [En línea]. <http://www.eldiario.es/desalambre/refugiados-rutas-siria-abrirse-despues-UE-Turquia_0_498000196.html> [Consulta: 4 setembre 2017]

20MINUTOS. *El mayor drama migratorio desde la II Guerra Mundial*. [En línea]. <<https://microsite.20minutos.es/refugiados/#section-0>> [Consulta: 14 setembre 2017]

VOZPOPULI. *¿Rentables?*. [En línea]. <http://www.vozpopuli.com/espana/Crisis_de_refugiados-Inmigracion-Refugiados-Crisis_de_los_refugiados-siria-refugiados-coste_por_refugiado_0_841715866.html> [Consulta: 25 setembre 2017]

EL CONFIDENCIAL. *Los controles fronterizos vuelven a Europa*. [En línea]. <https://www.elconfidencial.com/mundo/2015-09-15/la-muerte-del-espacio-schengen-los-controles-fronterizos-vuelven-a-europa_1018315/> [Consulta: 29 setembre 2017]

PÚBLICO. *Refugiados, el último fracaso de Europa*. [En línea]. <<http://www.publico.es/sociedad/refugiados-refugiados-fracaso-europa.html>>

[Consulta: 5 octubre 2017]

TV3. [En línia]. <<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programa/un-exit-mes-que-dubtos/video/5690621/>> [Consulta: 8 octubre]

TV3. [En línia]. <<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticies-migdia/telenoticies-migdia-26092017/video/5690641/>> [Consulta: 8 octubre]

SOFTCATALÀ. [En línia]. <<https://www.softcatala.org/>> [Consulta: 11 octubre 2017]

ANNEXOS

ANNEX I. TRANSCRIPCIÓ LITERAL DE L'ENTREVISTA A JOAN BABELI

22 de setembre de l'any 2017, Artés

Joan Babeli, d'origen sirian, va arribar a Catalunya l'any 1980 com a estudiant. Va deixar la seva família, aleshores benestant, al seu país d'origen vivint una vida tranquil·la i sense complicacions. Pocs intuïen que una crisi global del país pogués portar a tota la població a la misèria.

Anys després però, li toca viure en primera persona el difícil i esgotador procés que suposa acollir una persona, que d'acord amb els seus drets, no només cerca una vida millor, sinó que també fuig de la mort.

Bona tarda, per introduir la resta de qüestions que m'agradaria fer-li li seria possible dur a terme una presentació de vostè mateix, del seu país i de l'experiència pròpia viscuda?

I tant, però per favor tracta'm de tu.

El meu país d'origen és Síria, conegut com a "Al-sham" (en el passat) que significa "Sol emergent". Personalment no he arribat a Catalunya com a refugiat, sinó que vaig venir l'any 1980 com a estudiant de Criminologia. També vaig començar la carrera de medicina, però la vaig deixar al tercer curs i vaig acabar cursant un màster en emigració. A Síria treballava en el sector tèxtil amb el meu pare i les coses ens anaven molt bé, però tenia ganes de seguir formant-me a l'estranger. Aquí he treballat de director de seguretat a l'Abat Oliva, de bomber, he estat regidor d'Artés, he sigut assessor del president en matèria d'emigració i actualment treballo per la Generalitat i sóc mediador d'empreses.

El moment xoc va arribar quan l'any 2011, Síria va viure l'inici d'una guerra civil i tots aquells que em tenien oblidat van recordar-se que vivia aquí (Catalunya) per, lògicament, demanar-me auxili.

El que ha passat a Síria és estrany, perquè la convivència durant els 4000 anys anteriors a l'esclat de la guerra civil havien transcorregut sense problemes amb una situació social multicultural, multiètnica i multiracial, ja que és un lloc de pas perquè creua els 3 continents (Europa, Àsia i Àfrica).

Síria es troba en un procés de canvi actualment?

Sí, però no sabem que en serà, perquè la gent que hi viu està veient com el país es degrada a base de guerres. Bé, millor dit, a base de força exterior. Bàsicament la guerra de la que estem parlant ha estat cultivada per l'exterior, perquè els recursos naturals a Síria són molt considerables (15% del petroli mundial), i per exemple, a Rússia li interessa molt la part de gas que en pot extreure. Cal afegir que és una zona estratègica per fer-hi passar els oleoductes des de Qatar i l'Aràbia Saudita per exportar la matèria arreu del món d'una manera més econòmica. Però encara n'hi ha més, perquè Israel vol dominar Síria per convertir el territori en la "Gran Israel" en un futur.

Per tant, estem parlant d'una Síria com a objectiu polític, econòmic i geoestratègic per a diversos estats que ha provocat una degradació absoluta de la població i del seu "modo vivendi".

La dada que més impotència em genera és el fet que els pobles no tinguin recursos per sobreviure en un país, que com he dit abans, és ric en aquests.

I quin és el motiu causant d'aquesta injustícia?

La resposta és l'explotació i l'esclavització de molts ciutadans de mà de grans multinacionals que s'enduen tot el que pot generar beneficis i d'aquesta manera no deixen aprofitar res d'aquest material als que viuen a la zona. A més, la renovació d'infraestructures és completament nul·la des de fa molt anys i per això actualment, pobles petits de 3000 o 4000 habitants ja no tenen aigua, ni carreteres, ni gas, ni

medicines, ni (en molts casos) escoles. Aquesta situació ha comportat una emigració massiva a les ciutats, deixant camps fèrtils sense cultius.

És un peix que es mossega la cua i que acaba creant una esclavitud indirecta en molts àmbits, perquè pagesos a les ciutats és sinònim de mà d'obra barata per a grans empreses.

Torno a dir que estem parlant d'una degradació, en aquest cas, dels pobles. Aquesta situació ens permet veure com la vida rural ha quedat totalment desfasada de la resta de la societat.

Així doncs, el poder adquisitiu de la població siriana és molt polaritzat?

Sí, totalment. El ric és molt ric i el pobre és molt pobre, i cada vegada hi ha més pobres molt pobres que no pas rics. I la principal causa n'és la corrupció, ja que a Síria aquesta està estesa a uns nivells molt alts i en tots els sentits! -riu.

Què vols dir amb "en tots els sentits"?

Amb això vull dir que es troba a tot arreu. La corrupció compon una part molt gran del govern de l'estat, però també dels cossos policials, de l'administració pública i dels controls i duanes. I aquest motiu no deixa pas a tots aquells que volen progressar, si no és via "màfies estructurades".

Imagina't la situació de pressió que viuen tots aquells emprenedors que veuen que no poden emprendre camí sense passar per la il·legalitat.

Continuant parlant de corrupció, a Síria, existeix un govern de doble cara? És a dir, un govern dual que canvia les seves paraules i ideologies superficials segons a qui es dirigeix?

Un cop més la resposta és sí. El cas més clar és la relació que té el govern sirianès amb Israel. Abans t'he explicat que Israel vol dominar el territori de la Síria actual, per tant, aparentment i de cara a la població i els mitjans de comunicació, ambdós governs

simulen una enemistat profunda, mentre que de rerefons, aquests dos governs ja havien pactat secretament diverses actuacions que els ciutadans de cada país han viscut com a ofensives inesperades i atacs. Aquests petits detalls -pronuncia aquestes paraules d'una manera clarament irònica- creen una incertitud en la població i un odi al món jueu per part dels sirians, ja que per aquests últims són els practicants d'aquesta religió els causants de molts dels seus mals i és clar, mentre els civils de cada poble no estiguin units l'opressió per part dels alts càrrecs pot continuar.

Potser és en un d'aquests moments d'opressió que el radicalisme islamista decideix treure cap...

Per suposat, i el motiu és ben fàcil: després de provar diverses estructures de societat com el comunisme, el liberalisme, entre d'altres, i comprovar-ne el seu fracàs, la mateixa ciutadania tornà a posar les seves esperances i la seva fe en la religió. Davant d'un poble sumit en la fe per trobar respostes, la radicalització per part de diverses organitzacions gihadistes és més fàcil. I quin és el principal problema? La ignorància i la incultura de la població imposada per un estat controlador que té com a propòsit continuar mantenint el seu poble inculte i sense coneixement o amb un coneixement adoctrinat per fer-los servir de titelles com fins ara. Si t'hi fixes estan cultivant unes organitzacions capaces de fer mal en grandesa a partir de la no base en el coneixement i injectant egocentrisme. Per això, cada cop hi ha més radicals procedents d'arreu del món, perquè no és necessari un gran currículum ni parlar varies llengües, l'única condició és, torno a remarcar, la ignorància, un problema universal de tots. Tot i que ells (referint-se als radicals) plantegen el gihadisme com a terrorisme i la seva paraula no significa això, més aviat el contrari, ja que el concepte vol dir lluitar contra l'egocentrisme i els mals desitjos propis i així conduir-te per ser alguna cosa en el futur.

Tota aquesta explicació es pot resumir en una frase de Shakespeare: "Els bojos de la ciutat condueixen els cecs de la societat".

Quin país o països creus que té o tenen un bon sistema d'acollida de refugiats?

Cada país té una estructura diferent pel que fa a l'organització de l'acollida de refugiats. Per parlar d'una estructura model hauríem de fixar-nos en Suècia, Alemanya, Dinamarca, o fins i tot en algun cas, en Suïssa o Anglaterra.

En canvi, si parlem de l'Estat Espanyol, estem parlant d'una macro política a la qual interessa acollir a habitants de països no mediterranis amb l'excepció del Marroc.

A què es degut aquestes seleccions o preferències per part de l'Estat pel que fa als països d'origen dels immigrants en el nostre país?

Es degut als interessos interns de l'Estat, com la majoria de les actuacions que du a terme en aquest àmbit.

A Espanya actualment l'interès està focalitzat en els llatinoamericans, com per exemple els veneçolans, perquè l'Estat troba necessari crear un vincle amb aquest país per interessos, com he dit abans.

Te'n puc explicar un altre cas si vols -assenteixo. Alemanya està d'acord en acollir siris i kurds, perquè bastants d'aquests són aris com molts alemanys. Fins i tot molts kurds són de procedència alemanya.

Per tant, estem parlant d'una interpretació interna per part dels governs o dels guies de l'Estat amagada, no explicada.

Entenc que Espanya doncs, no és el país somiat per aquells que han d'escapar-se de Síria (en aquest cas).

Nooo -s'escandalitza-, tot el contrari. Clarament Espanya no és el destí que es vol. Majoritàriament s'apunta cap els països nòrdics i Alemanya. Per dir-ho d'una mala manera, qui ve aquí és qui més desgraciat es troba o qui no té cap altra opció, no volen venir perquè saben que aquí també hi ha molta corrupció –deixa anar una riallada còmplice.

Parlem de xifres. S'estan complint els paràmetres establerts pel que fa a l'acollida de refugiats a Espanya?

Això seria un somni. Espanya en concret, en l'últim acord d'emergència amb la Unió Europea, es va comprometre a acollir 9.300 refugiats dels quals no n'han arribat ni 1300.

Pot ser que aquest incompliment sigui degut a una falta de nivell econòmic per part de l'Estat espanyol que no faci possible l'acolliment?

No, perquè Espanya no ha de pagar "ni un duro". Aquest procés el paguen indirectament tots els països de la Unió Europea, Espanya inclosa. És a dir, que acollint o no acollint ja està pagant al fons creat per aquest afer. I jo penso, tant per tant que compleixin, no? És una qüestió de prioritats en la moral.

Espanya només s'ha d'encarregar de gestionar l'espai físic i la burocràcia.

Més aviat sembla que sigui mandra, ja que la majoria de persones que han arribat en el nostre territori ho han fet via empreses privades o organitzacions a part. El problema arriba quan aquestes empreses privades es prenen el que està passant com un possible negoci.

Pel que m'acabes d'explicar, tinc la sensació que les víctimes en aquests casos s'han d'espavilar des del minut 1 per aconseguir els mètodes i el transport necessaris per fugir. És així?

És una sensació encertada, ja que en el cas de l'èxode de Síria al fugir de la guerra i de les bombes sense tenir un destí concret en ment dificulten el procés.

Jo tinc germans –expressa amb enyorança- i et puc explicar un cas molt proper que és l'experiència d'un d'ells. Aquest meu germà vivia a la ciutat d'Alep i va haver de marxar caminant -em sorprenc profundament. Què havia de fer? Davant seu només veia edificis caient i l'únic que sabia és que s'havia d'allunyar de tot allò.

Tot i així el seu camí no va ser fàcil, pel fet que es va trobar lladres, esclataven bombes -simula el soroll dels explosius pensatiu-... ell ho descriu com una pel·lícula de terror permanent. A sobre que abandones casa teva encara et persegueix aquells que et volen liquidar, és terrible...

Encara que hi hagi un itinerari molt famós que consisteixi en anar caminant fins a Turquia, allà agafar una pastera pagant uns 800 o 900€ que et porti fins a una de les illetes a 7 quilometres de la costa i un cop allà espavilar-te a agafar-ne una altra per arribar al continent pròpiament dit o fer algun altre tripijoc, la ruta i els mitjans de transport utilitzats són molt variats, perquè davant la mort qualsevol opció és bona: pasteres en condicions nefastes, trens amb “over-booking”, camionetes i el que no sabem -es lamenta.

Ara m’has parlat d’un dels teus germans... Estic al corrent que fa un parell d’anys aquí a Artés es va dur a terme una jornada solidària per donar suport als teus familiars i a tothom que en aquell aleshores necessitava defugir de Síria. Quins objectius tenia i com es troba la situació en la actualitat?

Per començar, jo sóc funcionari i no arribo... Em veig en la necessitat d’enviar diners per ajudar als meus familiars que es troben “atrapats” allà, perquè no tenen mitjans de vida ni de treball. L’objectiu principal era recaptar fons econòmics i em van ajudar moltíssim. La població va donar una resposta massiva i positiva i ho demostra la xifra d’assistents que rondava vora els 700 assistents. Amb totes les activitats vam aconseguir recol·lectar 5.500€ més o menys.

El germà del que abans et parlava va aconseguir arribar caminant fins a Eslovènia –no puc contenir la sorpresa- i allà el vaig anar a recollir per ajudar-lo a arribar a Alemanya. No t’ho creuràs, però feia 23 anys que no el veia... ens trucàvem i parlàvem, però reconec que no visitava el país, només de veure les pegues i dificultats que m’hi posava el govern dominant, les ganes desapareixien.

Un dels altres meus germans és minusvàlid, té deficiència mental i ha demanat el visat 3 o 4 vegades i no hi ha manera. I ell no pot córrer com tots els altres... hem estat informant-nos i el cost que ens suposa el seu transport fins aquí o almenys fins centre-Europa és de 20.000€. No ens ho podem permetre. Tenint en compte el seu estat i

l'estat de Síria no està tenint gens de bona vida, però tu que pots fer des d'aquí? Mous tots els fills possibles, però tot es manté intacte...

Actualment tinc 7 familiars repartits per Europa entre germans, cosins i nebots.

Així doncs, els pocs refugiats que aconsegueixen arribar dins les nostres fronteres, quin tràmit burocràtic han de seguir o quins papers legals obtenen?

Es segueix un model basat en l'obtenció de targetes. Als 4 mesos de la teva arribada obtens la targeta vermella i 100€, amb aquesta primera no tens dret a treballar i se't du un seguiment del comportament amb psiquiatres i especialistes. 4 mesos més tard se't renova la targeta vermella, i depenent dels resultats en els seguiments pots obtenir el dret per accedir al món laboral. Després, es rep la targeta grisa amb el dret a exercir ja segur, i finalment, després de comprovar que l'expedient de la persona en concret sigui net i que tingui una bona conducta s'aspira al passaport legal. Amb la targeta grisa i el passaport ja es pot viatjar a tot arreu menys al país d'origen de cada cas en concret. Pots haver rebut el document final sigui per apàtrida, per asil humanitari o per refugiat polític.

Però no tot és tan fàcil com sembla, perquè aquest procés sol tenir una durada de 18 mesos amb moltíssimes complicacions i les empreses que, com he dit abans, gestionen l'arribada de refugiats poden adaptar la reforma com els convé.

Un exemple de la lentitud d'aquest full de ruta n'és l'obtenció de la nacionalitat. Depèn molt de l'origen: els llatinoamericans amb 2 anys d'asil legal tenen l'opció a nacionalitat. En canvi els de fora de la comunitat europea (amb l'excepció d'Amèrica del Sud) han d'esperar durant 10 anys. En canvi a Alemanya en són 5.

Els refugiats sirians (en aquest cas) que decideixen començar una nova vida a Europa trien meditatament el país d'arribada? O hi juguen altres factors com la pressa, el cost del trajecte, entre d'altres?

Els refugiats volen fugir de la mort, i quan algú vol fugir de la mort el destí queda en segon pla, tot i que una gran majoria es miren amb molt bons ulls Alemanya, perquè saben que allà poden tenir un futur.

A Alemanya, a l'arribar al campament i després de dur a terme diverses entrevistes i tràmits reps entre 150 i 180€ per les teves necessitats bàsiques a part de provenir-te de menjar i aixopluc. Després de 4 mesos, a la vegada amb l'entrega de la primera targeta, et concedeixen 400€ mentre estiguis aprenent la llengua, atenent formacions segons els teus gustos o possibilitats i formant-te. A l'acabar aquesta preparació recomanada, que dura entre 1 i 2 anys, et faciliten un pis perquè amb el que has après puguis prendre lloc en el món laboral i així independitzar-te d'una manera progressiva.

Realment el que més m'agrada del funcionament en aquest àmbit d'Alemanya és que les persones arribades com a refugiades de tercera edat o en situacions realment alarmants són tractades diferents. És a dir, al tractar-se de casos excepcionals es vulnera tot aquest protocol que t'he explicat amb el motiu que es considera un acte humanitari.

A més els refugiats poden anar a comprar als supermercats pagant només el 25% del preu de venda del producte, i és clar, poc o molt s'ha de pagar i així cada individu o família agafa realment el que necessita. En canvi aquí -referint-se a Espanya- si el lot que et toca no s'adapta a les teves necessitats acaba a les escombraries o mal aprofitat.

Podries elaborar un “ranking” dels països europeus més hipòcrites envers a l'èxode siriana?

Espanya forma part d'ells segur, no Catalunya, Espanya. Perquè si res ni ningú és capaç de frenar la corrupció que hi ha en aquest país no aixecarà cap. El país no és pobre...

A Espanya la seguirien països amb un ideologia semblant, però no m'atreveixo a dir noms perquè tampoc en tinc dades ni he comprovat res com en el cas d'Espanya.

Què t'ha suposat a nivell personal, ser conscient que de cop hi volta l'entorn de la teva infància i joventut s'ha esmicolat i que tu ets qui més recursos té per ajudar als teus?

M'ha suposat un xoc important. Podríem dir que gairebé feia 30 anys que pràcticament m'havia oblidat que era sirià, perquè jo havia refet la meua vida aquí, tinc els meus amics, la meua feina, la meua rutina...em mantenia en contacte amb la meua família, però no necessitaven res de mi, al contrari! Abans d'aquesta terrible guerra civil era jo el "pobre" de tots els germans, fixa't com poden arribar a canviar les coses en poc temps...

I de cop i volta m'arriben missatges per tot arreu de familiars que ni tan sols recordava o sabia que existien i no els culpo! Entenc la desgràcia en la que estan vivint... mira, ahir mateix aquest noi – em mostra una imatge d'un jove sirià d'un perfil de Facebook- em va enviar un missatge dient-me que era el meu nebot, i per molt surrealista que sembli és veritat. Li vaig demanar qui eren els seus pares i m'ho va explicar tot perfectament aquí –m'ensenya el xat en àrab.

I és això el drama, desconnectar i de cop aterrar i veure que la realitat, fins i tot de la teua pròpia família, se t'està escapant.

També és un drama acceptar que en el teu país d'origen s'estan descobrint les morts més sagnants del món, que tot està en mans de psicòpates, que no es cansen de fer tràfic d'òrgans... -es posa les mans al cap. Mira, la veritat de tot això sortirà a la llum d'aquí 30 o 40 anys i em fa por només pensar les barbaritats que es poden arribar a desenterrar.

Les circumstàncies et fabriquen...

Per intentar fer la situació una mica més sostenible, quines iniciatives o mesures creus que s'haurien de dur a terme a Europa relacionades amb l'acollida?

Del tema de la religió no se'n parla, però crec que és molt important crear mesures en aquest àmbit per una bona convivència, per això no podem permetre que l'islam europeu estigui desorganitzat, vull dir, tot l'islam que es profana a Europa no pot tenir la seva pertinença en els països d'origen. El motiu és fàcil d'entendre, hi ha d'haver una autonomia entre els practicants que es troben a Europa i la manera com es propaga la fe en el seu país d'origen per evitar la politització. Durant tota la història s'ha utilitzat la religió per fer creure al poble i encara passa; s'ha d'evitar.

Actualment, amb l'ATAP²⁹ de Calders estem duent a terme conjuntament amb el Col·legi d'Advocats d'Espanya la "Caravana Musical de la Pau". Es basa en la recollida d'instruments musicals i enviar-los al Líban. Allà en una escola libanesa ensenyaran a refugiats a tocar i durant 3 anys diverses promocions vindran aquí a fer una petita gira de concerts. El lema és "entregar un instrument musical, treure una arma". Sóc completament partidari de què a partir de la música es pot crear alguna cosa molt gran.

Una paraula que defineixi el que sents envers el què està passant a Síria.

Dolor.

Un desig.

Pau.

---

²⁹Associació de Treballsd'Atenció a les Persones.

ANNEX II. LLEI 12/2009, REGULADORA DEL DRET D'ASIL I DE LA PROTECCIÓ SUBSIDIÀRIA

Han estat seleccionats només els articles oficials utilitzats en l'elaboració de la recerca.

TÍTULO II

De las reglas procedimentales para el reconocimiento de la protección internacional

---

[Bloque 23: #ci-2]

CAPÍTULO I

De la presentación de la solicitud

[Bloque 24: #a16]

Artículo 16. Derecho a solicitar protección internacional.

1. Las personas nacionales no comunitarias y las apátridas presentes en territorio español tienen derecho a solicitar protección internacional en España.
2. Para su ejercicio, los solicitantes de protección internacional tendrán derecho a asistencia sanitaria y a asistencia jurídica gratuita, que se extenderá a la formalización de la solicitud y a toda la tramitación del procedimiento, y que se prestará en los términos previstos en la legislación española en esta materia, así como derecho a intérprete en los términos del artículo 22 de la Ley Orgánica 4/2000.

La asistencia jurídica referida en el párrafo anterior será preceptiva cuando las solicitudes se formalicen de acuerdo al procedimiento señalado en el artículo 21 de la presente Ley.

3. La presentación de la solicitud conllevará la valoración de las circunstancias determinantes del reconocimiento de la condición de refugiado, así como de la concesión de la protección subsidiaria. De este extremo se informará en debida forma al solicitante.
4. Toda información relativa al procedimiento, incluido el hecho de la presentación de la solicitud, tendrá carácter confidencial.

[Bloque 25: #a17]

Artículo 17. Presentación de la solicitud.

1. El procedimiento se inicia con la presentación de la solicitud, que deberá efectuarse mediante comparecencia personal de los interesados que soliciten protección en los lugares que reglamentariamente se establezcan, o en caso de imposibilidad física o legal, mediante persona que lo represente. En este último caso, el solicitante deberá ratificar la petición una vez desaparezca el impedimento.
2. La comparecencia deberá realizarse sin demora y en todo caso en el plazo máximo de un mes desde la entrada en el territorio español o, en todo caso, desde que se produzcan los acontecimientos que justifiquen el temor fundado de persecución o daños graves. A estos efectos, la entrada ilegal en territorio español no podrá ser sancionada cuando haya sido realizada por persona que reúna los requisitos para ser beneficiaria de la protección internacional prevista en esta Ley.
3. En el momento de efectuar la solicitud, la persona extranjera será informada, en una lengua que pueda comprender, acerca de:
  - a) el procedimiento que debe seguirse;
  - b) sus derechos y obligaciones durante la tramitación, en especial en materia de plazos y medios de que dispone para cumplir éstas;
  - c) la posibilidad de contactar con el Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados y con las Organizaciones no Gubernamentales legalmente reconocidas entre cuyos objetivos figure el asesoramiento y ayuda a las personas necesitadas de protección internacional;

d) las posibles consecuencias del incumplimiento de sus obligaciones o de su falta de colaboración con las autoridades; y

e) los derechos y prestaciones sociales a los que tiene acceso en su condición de solicitante de protección internacional.

4. La solicitud se formalizará mediante entrevista personal que se realizará siempre individualmente. De forma excepcional, podrá requerirse la presencia de otros miembros de la familia de los solicitantes, si ello se considerase imprescindible para la adecuada formalización de la solicitud.

5. La Administración adoptará las medidas necesarias para que, cuando sea preciso, en la entrevista se preste un tratamiento diferenciado por razón del sexo de la persona solicitante o demás circunstancias previstas en el artículo 46 de esta Ley. De este trámite se dejará debida constancia en el expediente administrativo.

6. Las personas encargadas de efectuar la entrevista informarán a los solicitantes sobre cómo efectuar la solicitud, y les ayudarán a cumplimentarla, facilitándoles la información básica en relación con aquélla. Asimismo, colaborarán con los interesados para establecer los hechos relevantes de su solicitud.

7. Cuando razones de seguridad lo aconsejen, se podrá registrar a la persona solicitante y sus pertenencias, siempre y cuando se garantice el pleno respeto a su dignidad e integridad.

8. En los términos que se establezcan reglamentariamente, se planteará la posibilidad de una nueva audiencia personal sobre su solicitud de asilo. La ponderación sobre la necesidad o no de efectuar nuevas entrevistas será motivada.

[Bloque 26: #a18]

Artículo 20. No admisión de solicitudes presentadas dentro del territorio español.

1. El Ministro del Interior, a propuesta de la Oficina de Asilo y Refugio, podrá, mediante resolución motivada, no admitir a trámite las solicitudes cuando concurra alguna de las circunstancias siguientes:

– Por falta de competencia para el examen de las solicitudes:

a) cuando no corresponda a España su examen con arreglo al Reglamento (CE) 343/2003, del Consejo, de 18 de febrero, por el que se establecen los criterios y mecanismos de determinación del Estado miembro responsable del examen de una solicitud de asilo presentada en uno de los Estados miembros por un nacional de un tercer país;

b) cuando no corresponda a España su examen de conformidad con los Convenios Internacionales en que sea Parte. En la resolución por la que se acuerde la no admisión a trámite se indicará a la persona solicitante el Estado responsable de examinarla. En este caso, dicho Estado habrá aceptado explícitamente su responsabilidad y se obtendrán garantías suficientes de protección para la vida, libertad e integridad física de los interesados, así como del respeto a los demás principios indicados en la Convención de Ginebra, en el territorio de dicho Estado.

– Por falta de requisitos:

c) cuando, de conformidad con lo establecido en el artículo 25.2.b) y en el artículo 26 de la Directiva 2005/85/CE del Consejo, la persona solicitante se halle reconocida como refugiada y tenga derecho a residir o a obtener protección internacional efectiva en un tercer Estado, siempre que sea readmitida en ese país, no exista peligro para su vida o su libertad, ni esté expuesta a tortura o a trato inhumano o degradante y tenga protección efectiva contra la devolución al país perseguidor, con arreglo a la Convención de Ginebra;

d) cuando la persona solicitante proceda de un tercer país seguro, de conformidad con lo establecido en el artículo 27 de la Directiva 2005/85/CE del Consejo y, en su caso con la lista que sea elaborada por la Unión Europea, donde, atendiendo a sus circunstancias particulares, reciba un trato en el que su vida, su integridad y su libertad no estén amenazadas por razón de raza, religión, nacionalidad, pertenencia a grupo social u opinión política, se respete el principio de no devolución, así como la prohibición de expulsión en caso de violación del derecho a no ser sometido a torturas ni a tratos crueles, inhumanos o degradantes, exista la posibilidad de solicitar el

estatuto de refugiado y, en caso de ser refugiado, a recibir protección con arreglo a la Convención de Ginebra; siempre que el solicitante sea readmitido en ese país y existan vínculos por los cuales sería razonable que el solicitante fuera a ese país. Para la aplicación del concepto de tercer país seguro, también podrá requerirse la existencia de una relación entre el solicitante de asilo y el tercer país de que se trate por la que sería razonable que el solicitante fuera a ese país;

e) cuando la persona solicitante hubiese reiterado una solicitud ya denegada en España o presentado una nueva solicitud con otros datos personales, siempre que no se planteen nuevas circunstancias relevantes en cuanto a las condiciones particulares o a la situación del país de origen o de residencia habitual de la persona interesada;

2. La no admisión a trámite prevista en este artículo deberá notificarse en el plazo máximo de un mes contado a partir de la presentación de la solicitud. El transcurso de dicho plazo sin que se haya notificado la resolución a la persona interesada determinará la admisión a trámite de la solicitud y su permanencia provisional en territorio español, sin perjuicio de lo que pueda acordarse en la resolución definitiva del procedimiento. La no admisión a trámite conllevará los mismos efectos que la denegación de la solicitud.

3. La constatación, con posterioridad a la admisión a trámite de la solicitud de protección internacional, de alguna de las circunstancias que hubiesen justificado su no admisión será causa de denegación de aquélla.

[Bloque 29: #a21]

ANNEX III. EL PROTOCOL D'AJUDES ECONÒMIQUES DEL MINISTERI ESPANYOL

Han estat seleccionats només els apartats oficials utilitzats en l'elaboració de la recerca.

3.3.1 Ayudas de subsistencia para cubrir las necesidades básicas de las personas que no residan en un Centro de migraciones

a Beneficiarios:

f Los beneficiarios incluidos en la cláusula segunda del Convenio que, por causas debidamente acreditadas, no puedan o no se considere conveniente que residan en un centro de migraciones. Este extremo debe documentarse por parte de la entidad en la comunicación a la Unidad de Trabajo Social (UTS) de la Dirección General de Migraciones situada en la Oficina de Asilo (OAR), prevista en el procedimiento de gestión de ayudas económicas que se recoge en el Anexo III.

f Los beneficiarios incluidos en la cláusula segunda del Convenio que, finalizada su estancia en un recurso de acogida, precisen apoyo para cubrir sus necesidades básicas.

b Incompatibilidad:

La percepción de estas ayudas es incompatible con la percepción simultánea de las ayudas del apartado 4.3.3: "Ayudas para facilitar la autonomía a la salida de los Centros". Las posibles excepciones a esta limitación deberán ser autorizadas expresamente por la SGII mediante el procedimiento recogido en el Anexo III.

c Periodo de percepció:

Estas ayudas se podrán percibir por un periodo de 6 meses prorrogable por otros 6. En casos de especial vulnerabilidad debidamente acreditados, la entidad podrá solicitar a la SGII una prórroga extraordinaria por un máximo de seis meses más. Su duración concreta se propondrá por la entidad en función de las necesidades del usuario. La SGII valorará y, en su caso, aprobará la prórroga mediante resolución.

Con carácter extraordinario, cuando el beneficiario se encuentre en situación de grave vulnerabilidad, la SGII podrá autorizar una nueva prórroga, sin que la duración total de la ayuda pueda superar los 24 meses, salvo que circunstancias debidamente acreditadas y basadas en criterios de extrema vulnerabilidad aconsejen una duración mayor.

d Cuantías Máximas:

f Atención a necesidades básicas, enseres y gastos de suministro de la vivienda:

o Individual: 347,60 €/mes.

o Unidad de convivencia compuesta por 2 personas: 520,73 €/mes.

o Por cada persona sumada a la unidad de convivencia (unidad inferior a 5 personas): 37 €/mes.

o Unidad de convivencia compuesta por 5 o más personas 792,73 €/mes

f Alquiler de vivienda:

o Individual: hasta 537 €/mes.

o Unidad de convivencia compuesta por dos o más personas hasta 766,30 €/mes.

o Impago de alquiler de vivienda: Máximo dos mensualidades de alquiler en las cuantías establecidas en este apartado.

f Fianza:

Máximo dos mensualidades de alquiler en las cuantías establecidas en este apartado.

f Gastos de gestión de una agencia de alquiler:

Máximo una mensualidad de alquiler en las cuantías establecidas en este apartado más el 21% de IVA.

f Adquisición de vestuario:

Máximo dos ayudas al año 181,70 €/persona/cada 6 meses de participación en el programa.

3.3.2 Ayudas de bolsillo para personas que residan en un dispositivo de acogida

Gastos de bolsillo (siempre que no se reciban dentro del servicio de acogida temporal).
Cuantías máximas: • Individual: 51,60 €/mes. • Menores de 18 años: 19,06 €/mes.

3.3.3 Ayudas para facilitar la autonomía a la salida de los centros

a Beneficiarios:

Los incluidos en la cláusula segunda del presente Convenio que finalicen su estancia en un centro de migraciones subvencionado por la Dirección General de Migraciones, con objeto de facilitar su proceso de autonomía a la salida del Centro.

Se excluirán de estas ayudas a los solicitantes de protección internacional cuando un estado Miembro haya aceptado el examen de su solicitud en virtud del Reglamento (CE) 343/2003 del Consejo de 18 de febrero de 2003 por el que se establecen los criterios y mecanismos de determinación del Estado miembro responsable del examen de una solicitud de Asilo presentada en uno de los estados miembros por un nacional de un tercer país.

b Incompatibilidad:

La percepción de esta ayuda es incompatible con percepción simultánea de las ayudas del apartado 4.3.1 "Ayudas para cubrir las necesidades básicas de las personas que no residan en un Centro de migraciones". Las posibles excepciones a esta limitación deberán ser autorizadas expresamente por la SGII mediante el procedimiento recogido en el Anexo III.

c Periodo de percepción: Ayudas de pago único.

d Cuantías Máximas:

Para calcular el importe se contabilizará el tiempo de estancia en el centro, pudiendo ofrecerse la cuantía máxima a partir de los tres meses de estancia en éste. En caso de estancias inferiores se abonará la parte proporcional al periodo de estancia en el centro.

f Individual: 347,60 €

□ Unidad de convivencia compuesta por dos miembros: 520,73 €.

f Unidad de convivencia compuesta por tres miembros: 557,73 €

f Unidad de convivencia compuesta por cuatro miembros: 594,73 €

f Unidad de convivencia compuesta por cinco ó más miembros: 792,73 €

3.3.4 Ayudas a personas que residan o no en un Centro de Migraciones

a Beneficiarios:

Podrán ser beneficiarios todos los incluidos en la Cláusula segunda de presente Convenio.

b Cuantías máximas:

f Gastos nacimiento hijo 181,70 €/niño (pago único)

f Gastos de transporte

o Pago abono transporte mensual o equivalente, según coste, y por un período máximo de 6 meses o hasta la finalización de la acción formativa. Este periodo podrá ampliarse cuando el transporte sea necesario para atender necesidades especiales del beneficiario.

o Desplazamientos y traslados excepcionales no cubiertos por medios propios de los dispositivos de acogida, con carácter puntual y según tarifa del transporte público.

f Ayudas para la reagrupación familiar: con carácter excepcional, y en todo caso previa autorización por parte de la Dirección General de Migraciones, se podrá proporcionar ayudas para la reagrupación familiar con la siguiente finalidad:

o Obtención de documentación previa a la realización del viaje.

o Viajes, traslados y estancias necesarios para la llegada a España que incluirán los gastos de envío de pasajes.

f Ayudas de carácter sanitario

o Farmacia: por prescripción facultativa, salvo casos de urgencia médica;

o Gafas: por prescripción facultativa;

o Prótesis: por prescripción facultativa;

o Otras ayudas médicas: por prescripción facultativa, previa autorización de la SGII.

o Seguro medico privado cuando los gastos médicos no puedan ser cubiertos por la sanidad publica

Todas ellas por las cuantías que cubran el coste del bien o prestación del servicio, previa presentación de tres presupuestos para los casos de importe superior a 150€, salvo los gastos de farmacia.

f Ayudas de carácter educativo, para la formación y el ocio.

o Educativas, en la cuantía del coste del bien o la prestación del servicio. En el caso de que el beneficiario reciba una ayuda por el mismo concepto a través de otra Administración Pública u organización, la suma de ambas ayudas no podrá superar el máximo del coste del bien o la prestación del servicio. Para ello, se solicitará certificado emitido por el centro educativo que permita acreditar este extremo.

Las ayudas se dirigirán a sufragar los siguientes gastos

- Beca de guardería.
- Cuotas de asociaciones de madres y padres.
- Seguro escolar.
- Uniformes escolares.
- Comedor escolar o beca de comedor.
- Transporte escolar.
- Actividades extraescolares, incluyendo ampliación de horario.

- Actividades terapéuticas.
- Material escolar guardería/preescolar/primaria/ESO 145,82 €/curso escolar /niño.
- Material escolar Bachiller / FP / EOI 222,64 €/curso escolar /est.
- Material estudios universitarios 250,13 €/curso escolar /est.

[...]

ANNEX IV. SISTEMA D'ACOLLIDA I INTEGRACIÓ PER SOL·LICITANTS I BENEFICIARIS DE PROTECCIÓ INTERNACIONAL

Han estat seleccionats només els apartats oficials utilitzats en l'elaboració de la recerca.

C.1 ITINERARIO DE INTEGRACION: FASES

La intervención con los destinatarios se llevará a cabo a través de los Itinerarios Individualizados de Integración, lo que implica una valoración, intervención y acompañamiento adaptado a cada situación. Este itinerario se orienta hacia la adquisición gradual de autonomía y se divide en tres fases en función del grado de autonomía adquirido por el destinatario, independientemente del tiempo de residencia efectiva en España.

Esta metodología tiene el objetivo de homogeneizar los procedimientos específicos de intervención con los destinatarios, garantizar el acceso a las ayudas y prestaciones en igualdad de condiciones y al mismo tiempo permitir la detección de factores de vulnerabilidad y facilitar el abordaje de los itinerarios de integración de forma individualizada.

El itinerario requiere la participación activa del destinatario en la planificación, desarrollo y evaluación de las acciones que integra.

De forma previa al inicio del itinerario tiene lugar una fase de evaluación y derivación, en la que se valora el perfil y las necesidades de los solicitantes para su derivación al recurso más adecuado.

Completada esta valoración, se inicia el itinerario de integración, que comprende tres fases: acogida, integración y autonomía.

Aunque el proceso de adquisición de autonomía de una persona no es único, lineal e invariable y está condicionado por distintos factores (económicos, laborales, familiares y sociales) que pueden modificar su evolución, se describirá en este manual como un proceso gradual, teniendo en cuenta que un destinatario no debe obligatoriamente pasar de una fase a otra de forma escalonada y en el orden descrito, aunque esta evolución debe ser tenida en cuenta como método de intervención general.

C.1.1 Contenido de las Fases del itinerario.

Fase previa de Evaluación y Derivación (Primera acogida)

En esta fase se inicia el contacto de los destinatarios con el Sistema de Acogida. En ella se lleva a cabo una primera evaluación de las necesidades y su derivación, si procede, a los recursos más adaptados a su perfil en el plazo más breve posible.

Con objeto de garantizar la cobertura de las necesidades básicas y urgentes de los destinatarios que así lo requieran, se podrá proceder a su derivación a recursos de alojamiento provisionales de forma previa al acceso a los dispositivos de acogida.

La duración de la estancia en estos recursos de alojamiento provisional, en términos generales debe reducirse al tiempo imprescindible para realizar los trámites necesarios para la derivación a un centro de acogida o a otro recurso. Los días computados con cargo a esta fase (duración máxima estimada de 30 días) no computarán en la duración del itinerario de integración por fases: primera, segunda y tercera fase.

Fase de Acogida (Primera fase)

La primera fase consiste en la acogida en un centro o dispositivo de acogida y pretende cubrir las necesidades básicas del destinatario desde el momento de su llegada a España y ayudarle en la adquisición de las habilidades para facilitar una vida

independiente a la salida del centro. Los dispositivos de acogida están dotados con personal técnico especializado, ofreciendo a los residentes, además del alojamiento y la manutención, otras actuaciones como intervención social, atención psicológica, formación, interpretación y traducción y asesoramiento legal, que complementan el trabajo que se realiza en el centro.

Fase de Integración (Segunda fase)

La segunda fase se inicia cuando las personas finalizan su estancia en el dispositivo de acogida y requieren seguir recibiendo apoyo. Para ello se adapta el itinerario para esta fase con el fin de promover su autonomía e independencia. Esta fase se llevará a cabo fundamentalmente a través de las actuaciones de Intervención Social y de Ayudas Económicas y en todo caso en la misma provincia donde se ha iniciado el itinerario. La SGII podrá tener en cuenta circunstancias excepcionales que aconsejen el desarrollo de esta segunda fase en otra localización, a propuesta del Centro en el que se hubiera llevado a cabo la primera fase.

Fase de Autonomía (Tercera fase)

El itinerario podrá completarse con una tercera fase en la que el destinatario puede necesitar asistencia o apoyo eventual o esporádico en determinadas áreas.

C.1.2 Duración de las fases

Cada una de las fases tendrá una duración máxima determinada; no obstante, se podrá adaptar a la situación y necesidad del destinatario, pudiendo proponer el Centro o la Entidad una duración mayor si estuviera justificado.

El tiempo máximo de percepción de prestaciones a cargo del proyecto será de 24 meses para las personas vulnerables y 18 meses para el resto de los destinatarios. Para el cómputo de ese plazo se tendrá en cuenta:

Los meses en los que el destinatario haya permanecido en un dispositivo de acogida (excluyendo la estancia en los CETI de Ceuta y Melilla):

a) En los proyectos financiados por la DGM destinados al colectivo de atención indicado en este Manual.

b) En los Centros de Acogida a Refugiados (CAR).

c) En los dispositivos de acogida para la Atención Humanitaria de personas inmigrantes financiados por la DGM.

Los meses en los que haya recibido ayuda de subsistencia para cubrir las necesidades básicas de las personas que no hayan sido beneficiarias de una plaza de acogida.

ANNEX V. EL PROGRAMA CATALÀ DE REFUGI

El Programa Català de Refugi constitueix una acció solidària envers el dret d'asil de les persones refugiades amb dificultats econòmiques i socials, amb el propòsit d'atendre les seves necessitats bàsiques i afavorir l'autonomia social i laboral i la plena ciutadania.

Què és?

Proposem un canvi de model:

- Per primera vegada, Catalunya té un programa propi de refugi.
- El farem amb la ciutadania, la societat civil i el món local.
- Basat en les millors experiències internacionals (Canadà, Quebec, Islàndia) i locals (mentoria social).
- Orientat al resultat.

Per què el fem?

- Per compromís de país democràtic.
- Per cobrir les mancances del programa estatal.
- Perquè tenim base jurídica per fer-ho:
  - EAC Article 138 Immigració.
  - EAC. Article 166 Serveis socials, voluntariat, menors i promoció de les famílies.
  - Disposició Addicional Quarta de la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària.

- L'article 7è.p) de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.
  - L'article 7è de la Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.
- Perquè despleguem el Pla de Protecció Internacional a Catalunya.

Quins actors hi intervenen?

- Govern: prestació econòmica per a cobrir les necessitats bàsiques
- Persones refugiades: compromís en un Pla Individual d'Activitat
- Mentors: formen Grups d'Acollida que fan l'acompanyament
- Entitats: donen suport als mentors dels Grups d'Acollida
- Ens locals: avaluen trimestralment l'assoliment d'objectius

Qui hi pot accedir?

- Persones refugiades que finalitzen el Programa Estatal de refugi a Catalunya sense haver assolit una autonomia suficient. (Excepcionalment, altres persones refugiades en situació d'exclusió)

Quins requisits hauran de complir?

- Estar empadronat a Catalunya durant un període previ d'un any.
- Tenir ingressos per sota de la Renda Mínima d'Inserció (RMI) en els 12 mesos anteriors a la sol·licitud.
- No tenir dret a altres ingressos que superin la RMI.

- Acceptar el Pla Individual d'Activitats.

Què cobreix el Programa?

- Les necessitats bàsiques de subsistència:
  - Habitatge, parament i subministraments de la llar.
  - Alimentació i roba.
  - Medicaments i higiene personal.
  - Despeses derivades de l'escolarització obligatòria dels infants.
- Per a la resta, tindran accés en igualtat de condicions als serveis públics, amb l'acompanyament dels mentors
- El Programa té una durada màxima de 12 mesos, en períodes renovables de tres mesos, després d'una avaluació positiva.

A què es comprometen els beneficiaris?

- A seguir el Pla Individual d'Activitats (PIA):
  - Aprenentatge de la llengua
  - Orientació, formació i inserció laboral
  - Descoberta de l'entorn i establiment de vincles socials
- A passar l'avaluació trimestral.

Com es fa el seguiment?

- Les entitats socials donen suport als mentors dels grups d'acollida.
- Els ens locals avaluen l'assoliment d'objectius cada tres mesos.
  - La Junta de Refugi supervisa la convocatòria i el desenvolupament del Programa Català de Refugi.

